

Vegetatiekartering Holtingerveld 2019

*b*uro *b*akker adviesburo voor ecologie

Vegetatiekartering Holtingerveld 2019

Opdrachtgever
Provincie Drenthe

Contactpersoon
Sipke Holtes

Status
definitief

Datum
9 maart 2020

Inhoud

1 Aanleiding en doel	5	
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Leeswijzer	5
2 Werkwijze	6	
2.1	Algemeen	6
2.2	Voorbereiding en veldwerk	6
2.3	Verwerken veldgegevens	10
3 Resultaten	12	
3.1	Aangetroffen habitattypen en soorten	12
3.2	Opgeleverde digitale bestanden	14
3.3	Foutendiscussie	15
B 1 Bijlage: Vertaling vegetatietypen		
B 2 Bijlage: Veldtypologie		
B 3 Bijlage: Opnametabellen		
B 4 Bijlage: Toevoegingen		

1 | Aanleiding en doel

1.1 Aanleiding en doel

Voor het afronden van de nieuwe versie habitattypenkaart V13 voor het Holtingerveld bleken niet alle gegevens voldoende actueel, de beschikbare karteringen waren niet vlakdekkend voor het hele N2000-gebied en er werd bij de karteringen niet altijd het juiste protocol gevolgd. De Provincie Drenthe heeft daarom aan Buro Bakker opdracht verleend om een quickscan en een aanvullende vegetatiekartering uit te voeren in delen van het Natura 2000-gebied waar nog onvoldoende informatie was voor het opstellen van de habitattypenkaart.

Doel van deze inventarisatie is om de benodigde gegevens te leveren voor een goed onderbouwde bepaling van waar wel en geen habitattypen voorkomen in delen van het Natura 2000-gebied waar deze informatie ontbreekt.

1.2 Leeswijzer

Dit rapport omvat in hoofdstuk 2 de werkwijze van deze inventarisatie. In hoofdstuk 3, de resultaten, wordt kort ingegaan op de aanwezige habitattypen, de aangetroffen karteersoorten en andere noemenswaardige bijzonderheden. In de bijlage zijn de vertaling van de lokale vegetatietypen, de veldtypologie, tabellen met vegetatieopnamen ter onderbouwing van de typologie en de gebruikte toevoegingen opgenomen.

2 | Werkwijze

2.1 Algemeen

Voor de bepaling van waar habitattypen voorkomen is eerst door middel van een zogenaamde 'quickscan' waar mogelijk de aanwezigheid van habitattypen uitgesloten. Waar dit niet mogelijk was is een vegetatiekartering uitgevoerd. Na het veldseizoen zijn de gegevens verwerkt in een GIS-programma met als eindresultaat een vlakken-shapefile. De hiervoor benodigde stappen worden hieronder nader toegelicht.

2.2 Voorbereiding en veldwerk

In deze paragraaf wordt de gevolgde methode van de quickscan, de vegetatiekartering en de plantensoortenkartering beschreven. Per methode worden eerst de voorbereidende kantoorwerkzaamheden toegelicht en daarna de gevolgde methode in het veld.

2.2.1 Quickscan

Bij de 'quickscan' is door een combinatie van kantoor- en veldwerk waar mogelijk de aanwezigheid van habitattypen op voorhand uitgesloten. Hieronder worden de hiervoor uitgevoerde stappen beschreven.

Bepalen potentiële habitattypen en hoofdvegetatietypen die geen habitatype zijn

Op kantoor is op basis van het landschapstype en de al aanwezige kennis over het Natura 2000-gebied Holtingerveld een lijst opgesteld van de potentieel te verwachten habitattypen (Tabel 1). Daarnaast is een tabel opgesteld met hoofdvegetatietypen die zeker geen habitatype kunnen zijn, zoals naaldbos, voedselrijkere graslanden, erven en parkeerplaatsen (Tabel 2).

Tabel 1 Potentieel te verwachten habitattypen in de te karteren percelen in het Natura 2000-gebied Holtingerveld.
* niet voor aangewezen volgens het geldende besluit;

Code	Naam habitatype
H2310	Stuifzandheiden met struikhei
H2320	Binnenlandse kraaiheibegroeiingen
H2330	Zandverstuivingen
H3130	Zwakgebufferde vennen*
H3160	Zure vennen
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)
H4030	Droge heiden
H6230	Heischrale graslanden
H7110B	Actieve hoogvenen (heideveentjes)
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen

Code	Naam habitatype
H91D0	Hoogveenbossen
H9120	Beuken-Eikenbossen met Hulst*
H9160A	Eiken-Haagbeukenbossen* (hogere zandgronden)
H9190	Oude eikenbossen

Tabel 2 Hoofdvegetatietypen die zeker geen habitatype zijn. De aangegeven codes zijn gebruikt voor het beschrijven van de vegetatie tijdens de quickscan en tijdens de vegetatiekartering voor delen van percelen die eenduidig geen habitatype zijn (paragraaf 2.2.2)

BB code	Omschrijving
A1	Akker
B1	Naaldbos (> 50% naaldbomen)
B2	Amerikaanse eik dominant
B3	Overig bos, geen Eik, Beuk, Berk of Zwarte els (zonder veenmos)
B4	Jonge aanplant (in rijen)
B5	Houtwal/Singel (maximaal één rij bomen)
B6	Eik, Beuk samen met Berk dominant
G1	Productie grasland (Engels raaigras, Italiaans raaigras, Timotee, Kweek e.d.)
G2	Voedselrijk grasland (overstromingsgraslanden, witbol, Grote vossenstaart e.d.)
G3	Matig voedselrijke graslanden (Gewoon struisgras, Reukgras, kruidenrijk hooiland, kleine zeggensoorten <25%) zonder heischrale soorten
G4	Mogelijk Dotterbloemhooiland door min. occasional van o.a. Dotterbloem, Echte koekoeksbloem, Bosbies, Brede Orchis, Waterkruiskruid
G5	Droog grasland, indien geen open zand zoals zandverstuiving, met soorten als Schapenzuring, Biggenkruid en Muizenoor
M1	Moeras (vegetatietypen van de Rietklasse dus grote zeggen dominanties, Rietgras- en Liesgrasruigtes, etc.)
P1	Vochtige pionier met bijv. Zomprus, maar zonder Naaldwaterbies, Oeverkruid-, heidesoorten en veenmossen
P2	Droge pionier met bijv. Tengere rus, witbol <5%, maar zonder heischrale, heide-, dwerghaversoorten en Buntgras-soorten
R1	Ruigte bijv. Pitrus, natte strooiselruigte (kleine zeggensoorten <25%, geen Moerasspirea aanwezig; braam niet grenzend aan droog boshabitatype)
R1	Ruigte bijv. Pitrus, natte strooiselruigte (geen kleine zeggen of Moerasspirea aanwezig; braam niet grenzend aan droog boshabitatype)
S1	Wilgenstruweel (Gauwe wilgenstruweel niet grenzend aan potentieel berkenbos)
S2	Droog Eiken- berkenstruweel <5 m hoog
S3	Struweel Zachte berk met Pijpenstrootje <5 m hoog
S4	Overig struweel < 5 m hoog (geen Jeneverbes)
W1	Open water, geen vegetatie (indien niet in mozaïek met watervegetaties met soorten genoemd bij W2)
W2	Watervegetatie zonder waterranonkels, Klein fonteinkruid, Waterviolier, Doorgroeid fonteinkruid, Teer vederkruid, Sterrenkroos,

BB code	Omschrijving
	Witte Waterlelie
X1	Erf, parkeerplaats
X2	Recente kapvlakte

Gis-analyse

Algemeen

Voorafgaand aan het veldwerk is door middel van een GIS-analyse en de kwalificerende eisen van potentieel te verwachten habitattypen het te karteren gebied ingedeeld in vlakken waar:

- het voorkomen van habitattypen op voorhand uitgesloten kon worden
- een quickscan in het veld noodzakelijk was (paragraaf 2.2.2).

De aanwezigheid van habitattypen kon uitgesloten worden bij:

- Houtwallen en singels (maximaal één rij bomen)
- Paden, wegen, parkeerplaatsen etc.
- Geïsoleerd liggende bossen < 1000 m² naaldbos wanneer dit eenduidig op de luchtfoto te herkennen was.
- droge bossen die niet op oude bosgroeiplaatsen van vóór 1850 en alle 100-jarige bosopstanden voorkomen (op basis van shapefiles 'n2tmkbos' en 'n2bostat4').

Potentiele groeiplaatsen boshabitattypen

Potentiele groeiplaatsen van de habitattypen Hoogveenbossen (H91D0) en Eiken-Haagbeukenbossen (hogere zandgrond; H9160A) zijn op de volgende manier bepaald:

- Hoogveenbossen (H91D0): bossen in laagtes, bijvoorbeeld rondom vennen; bossen die bij de vorige kartering als berkenbroek- of elzenbroekbos gekarteerd zijn of als Grauwe wilgenstruweel;
- Eiken-Haagbeukenbossen (hogere zandgrond; H9160A): op lemige bodems op basis van de digitale bodemkaart 1:50.000.

Veldwerk quickscan

Een veldbezoek is uitgevoerd in:

- Bossen op oude bosgroeiplaatsen van vóór 1850 en alle 100-jarige bosopstanden (op basis van shapefiles 'n2tmkbos' en 'n2bostat4') behalve wanneer het op basis van de luchtfoto eenduidig ging om naaldbos
- Potentiële groeiplaatsen van het habitatype Hoogveenbossen (H91D0).
- Alle open vegetaties, dus heide, grasland etc.

Er is gebruik gemaakt van veldkaarten met een schaal van 1:5000 met een luchtfoto achtergrond.

Indien tijdens het veldbezoek de vegetatie in te delen was is in een of meerdere hoofdvegetatietypen (Tabel 2) kon het voorkomen van een habitatype uitgesloten worden. Van deze vlakken zijn ter documentatie foto's gemaakt die digitaal opgeleverd zijn. In percelen waar door middel van deze quickscan het voorkomen van habitattypen niet uitgesloten kon worden is direct aansluitend een vegetatiekartering (paragraaf 2.2.2) uitgevoerd.

2.2.2 Vegetatiekartering

Algemeen

Een vegetatiekartering is uitgevoerd in percelen waar bij de quickscan het voorkomen van een habitatype niet uitgesloten kon worden. De kartering is uitgevoerd conform de eisen zoals beschreven in het Protocol Vegetatiekartering 2.5 (versie 12 januari 2017, Definitief) en rekening houdend met het Methodiekdocument Habitattypenkartering.

Opstellen lokale typologie

Voor de kartering is een lokale typologie opgesteld (Bijlage 2). Ter onderbouwing van de lokale typologie zijn meestal minimaal twee vegetatieopnamen per vorm gemaakt. De opnamen zijn in tabellen geordend naar vegetatietype en kenmerkende soorten (Bijlage 3).

Minimum oppervlakte

Vegetatievlakken zijn ingetekend op veldkaarten met een luchtfoto achtergrond en een schaal 1:5000. Het kleinste oppervlak dat op de veldkaarten is uitgetekend is 25 x 25 m in het veld (0,5 x 0,5 cm op de kaart) of bij smalle vlakken 10 x 100 m in het veld (0,2 x 2 cm op de kaart).

Gebruik van complexen

Waar meerdere vegetatietypen te kleinschalig naast elkaar voorkwamen om uit te karteren is gebruik gemaakt van complexen. Waar van toepassing zijn ook lokale typen in complex met hoofdvegetatietypen (Tabel 2) genoteerd.

Gebruik van toevoegingen

In vlakken waar een vegetatiekartering is uitgevoerd zijn toevoegingen gebruikt (Bijlage 4). Deze geven aanvullende informatie over de kwaliteit van voorkomende habitattypen. Voorbeelden zijn mate van vergrassing van de heide en de hoeveelheid opslag in heide of grasland. Ook zijn de gebruikte toevoegingen onderdeel van de structuurkartering voor het Subsidiestelsel Natuur en Landschap.

2.2.3 Plantensoortenkartering

Waar een vegetatiekartering is uitgevoerd is ook een plantensoortenkartering uitgevoerd.

De lijst van karteersoorten omvat de kritische soorten van de te verwachten habitattypen, vereiste soorten voor het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL) en Rode lijst-soorten.

De te karteren plantensoorten zijn in het betreffende vegetatievlak met de Tansley-plus schaal genoteerd. Dit is een combinatie van de Tansley-schaal (Tabel 3) en Staatsbosbeheer-aantalsklassen (Tabel 4). Wanneer soorten zeldzaam in een vegetatievlak voorkomen (Tansley-code s of r) zijn deze daarnaast ook op locatie ingemeten en is de bijhorende Staatsbosbeheer-aantalscode genoteerd.

Tabel 3 Tansley-schaal

Code	Omschrijving	Detailering
s	Sporadic	1 of 2 exemplaren
r	Rare	Zeldzaam
o	Occasional	Hier en daar
f	Frequent	Regelmatig, in lage vegetaties elke paar stappen
a	Abundant	>5% bedekkend
c	Co-dominant	Tenminste 25%
d	Dominant	Overheersend

Tabel 4 Staatsbosbeheer-aantalsklassen

SBB-aantalsklassen	omschrijving
1	1-2 ex
2	3-10 ex
3	11-100 ex
4	101-1000 ex
5	>1000 ex

2.3 Verwerken veldgegevens

2.3.1 Maken opnametabellen

De vegetatieopnamen zijn eerst vertaald naar vegetatietypen zoals beschreven in de Vegetatie van Nederland (VVN; Schaminée e.a. 1995-1999), de revisie (rVVN; Schaminée e.a. 2017) en de Staatsbosbeheer catalogus (SBB). Hiervoor is naast de al genoemde literatuur ook gebruik gemaakt van “Veldgids rompgemeenschappen” (Schaminée e.a. 2015) en de “Was Wordt Lijst met HT 2018_03_05” (vertaaltabel van rVVN naar VVN, SBB en habitattypen).

Vervolgens zijn de opnamen in tabellen geordend naar vegetatietype en kenmerkende soorten (Bijlage 3).

2.3.2 Vertaling lokale typen naar vegetatietypen van landelijke systemen

Waar een vegetatiekartering is uitgevoerd zijn de lokale vegetatietypen vertaald naar vegetatietypen volgens de Vegetatie van Nederland (VVN; Schaminée e.a. 1995-1999), de revisie (rVVN; Schaminée e.a. 2017) en de Staatsbosbeheer catalogus (SBB). Als basis voor de vertaling van de vegetatietypen diende de vertaling van de vegetatieopnamen. De vertaling van de lokale vegetatietypen naar de VVN, rVVN en SBB zijn terug te vinden in de opgeleverde shapefile en in dit rapport (Bijlage 1).

2.3.3 Vertaling naar habitattypen

De shapefile voor de habitattypenkaart is opgesteld conform het Methodiekdocument Kartering Natura 2000-Habitattypen (Bal & Dam, 2018).

Habitattypen zijn bepaald:

- Altijd waar dit eenduidig en zonder gebruik van mozaïekregels of bodemkaart mogelijk is
- Bij habitattypen waar de bodemkaart voor de bepaling nodig is: alleen indien geen bodemcomplex van kwalificerende en niet kwalificerende bodemtypen aanwezig is en geen grens van een niet kwalificerend bodemtype door het vegetatievlak loopt.

Waar geen habitattypenbepaling heeft plaats gevonden omdat het vegetatievlak niet voldoet aan de twee bovengenoemde eisen is H9999 ingevuld en zijn de potentieel mogelijke habitattypen in het opmerkingenveld aangegeven.

Er is ook H9999 ingevuld wanneer het oppervlak kleiner was dan de minimumeis voor het betreffende habitatype en de directe omgeving niet binnen het opdrachtgebied lag. Hierdoor kon niet uitgesloten worden dat direct aangrenzend hetzelfde vegetatietype voorkomt en ook niet of er sprake is van functionele samenhang. In beide gevallen zou het oppervlak toch nog boven de minimumeis uit kunnen komen.

De bepaling van habitattypen is gedaan op basis van de kwalificerende vegetatietypen in de profiel-documenten en andere in de profiel-documenten genoemde eisen. Daarnaast is de “Was Wordt Lijst met HT 2018_03_05” (vertaaltabel van rVVN naar VVN, SBB en habitattypen) als hulpmiddel gebruikt. Bij boshabitattypen is indien van toepassing rekening gehouden met oude bosgroeiplaatsen (Bijlsma

e.a. 2010), het bodemtype (digitale bodemkaart 1:50.000) en eventuele andere abiotische beperkende criteria.

2.3.4 Verwerken gegevens plantensoortenkartering

Algemeen

De gekarteerde plantensoorten zijn op twee verschillende manieren genoteerd: als punt en in vlakken (§2.2.2). De soortwaarnemingen in vlakken zijn terug te vinden in de Digitale standaard (§2.3.5). De puntwaarnemingen zijn los als Excel-bestand opgeleverd.

Alle soortgegevens zijn ook geüpload naar de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Deze verwerkingsstap wordt hieronder nader toegelicht.

Invoer bij Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

De gegevens van de plantensoortenkartering zijn allemaal als puntwaarnemingen geüpload naar de NDFF. Bij de soortwaarnemingen die uitsluitend in het vlak genoteerd zijn (§2.2.2) komen de coördinaten van de geüploade punten overeen met het zwaartepunt van het betreffende vlak. In enkele gevallen lag het zwaartepunt buiten het vlak zelf. Dan is min of meer het centrum van het vlak gebruikt.

2.3.5 Invoer Digitale standaard

In de Digitale standaard zijn vegetatiegegevens en plantensoortenwaarnemingen in vlakken ingevoerd. Hierbij gaat het om gegevens van alle vlakken waar een vegetatiekartering is uitgevoerd, dus niet van vlakken waar alleen een quickscan uitgevoerd is.

3 | Resultaten

3.1 Aangetroffen habitattypen en soorten

In Tabel 5 en Tabel 6 zijn alle in het te karteren gebied aangetroffen habitattypen en de hier aangetroffen te karteren soorten weergegeven.

Tabel 5 Aangetroffen habitattypen in de te karteren percelen in het Natura 2000-gebied Holtingerveld met het bijhorende oppervlak inclusief het oppervlak waar het voorkomen van een habitatype uitgesloten kon worden. * **niet** voor aangewezen volgens het geldende besluit.

Code	Naam habitatype	Oppervlakte (m ²)
H2310	Stuifzandheiden met struikhei	29.775
H2320	Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	607
H3160	Zure vennen	456
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	22.038
H4030	Droge heiden	40.367
H6210	Kalkgraslanden	215
H6230	Heischrale graslanden	49.944
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	2.869
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst*	1.810
H9190	Oude eikenbossen	1.435
H9999	Habitatype nog vast te stellen	452.743
H0000	Geen habitatype	1.355.320
Totaal		1.957.578

Tabel 6 Aangetroffen karteersoorten in de te karteren percelen in het Natura 2000-gebied Holtingerveld.

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Rode Lijst
Vaatplanten		
<i>Aira praecox</i>	Vroege haver	
<i>Andromeda polifolia</i>	Lavendelhei	Kwetsbaar
<i>Arnica montana</i>	Valkruid	Bedreigd
<i>Campanula rotundifolia</i>	Grasklokje	

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Rode Lijst
<i>Carex lasiocarpa</i>	Draadzegge	Kwetsbaar
<i>Carex nigra</i>	Zwarte zegge	
<i>Carex oederi</i> subsp. <i>oedocarpa</i>	Geelgroene zegge	
<i>Corynephorus canescens</i>	Buntgras	
<i>Cuscuta epithymum</i>	Klein warkruid	Kwetsbaar
<i>Cynosurus cristatus</i>	Kamgras	Gevoelig
<i>Dactylorhiza maculata</i>	Gevlekte orchis	Gevoelig
<i>Danthonia decumbens</i>	Tandjesgras	
<i>Drosera intermedia</i>	Kleine zonnedauw	
<i>Drosera rotundifolia</i>	Ronde zonnedauw	Gevoelig
<i>Eleocharis multicaulis</i>	Veelstengelige waterbies	
<i>Epipactis palustris</i>	Moeraswespenorchis	Kwetsbaar
<i>Eriophorum vaginatum</i>	Eenarig wollegras	Kwetsbaar
<i>Euphrasia stricta</i>	Stijve ogentroost	Gevoelig
<i>Filago minima</i>	Dwergviltkruid	
<i>Galium saxatile</i>	Liggend walstro	
<i>Genista anglica</i>	Stekelbrem	Gevoelig
<i>Genista pilosa</i>	Kruipbrem	Kwetsbaar
<i>Gentiana pneumonanthe</i>	Klokjesgentiaan	Gevoelig
<i>Gnaphalium sylvaticum</i>	Bosdroogbloem	
<i>Hieracium pilosella</i>	Muizenoor	
<i>Hypericum pulchrum</i>	Fraai hertshooi	Bedreigd
<i>Jasione montana</i>	Zandblauwtje	
<i>Lathyrus linifolius</i>	Knollathyrus	Ernstig bedreigd
<i>Lycopodiella inundata</i>	Moeraswolfsklauw	
<i>Melampyrum pratense</i>	Hengel	
<i>Myrica gale</i>	Wilde gagel	Gevoelig
<i>Nardus stricta</i>	Borstelgras	Gevoelig
<i>Ornithopus perpusillus</i>	Klein vogelpootje	

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Rode Lijst
<i>Pedicularis sylvatica</i>	Heidekartelblad	Kwetsbaar
<i>Pimpinella saxifraga</i>	Kleine bevernel	Kwetsbaar
<i>Polygala serpyllifolia</i>	Liggende vleugeltjesbloem	Kwetsbaar
<i>Polygonatum multiflorum</i>	Gewone salomonszegel	
<i>Radiola linoides</i>	Dwergglas	Bedreigd
<i>Rhynchospora alba</i>	Witte snavelbies	Kwetsbaar
<i>Rhynchospora fusca</i>	Bruine snavelbies	
<i>Salix repens</i>	Kruipwilg	
<i>Solidago virgaurea</i>	Echte guldenroede	Kwetsbaar
<i>Spergula morisonii</i>	Heidespurrie	
<i>Stellaria holostea</i>	Grote muur	
<i>Succisa pratensis</i>	Blauwe knoop	Gevoelig
<i>Teesdalia nudicaulis</i>	Klein tasjeskruid	
<i>Thymus serpyllum</i>	Kleine tijm	Bedreigd
<i>Trichophorum cespitosum</i> subsp. <i>germanicum</i>	Veenbies	Kwetsbaar
<i>Trifolium medium</i>	Bochtige klaver	Kwetsbaar
<i>Vaccinium oxycoccos</i>	Kleine veenbes	
<i>Veronica officinalis</i>	Mannetjesereprijs	
<i>Viola canina</i>	Hondsviooltje	Gevoelig
Mossen en korstmossen		
<i>Leucobryum glaucum</i>	Kussentjesmos	
<i>Sphagnum denticulatum</i>	Geoord veenmos	
<i>Sphagnum magellanicum</i>	Hoogveenveenmos	
<i>Sphagnum papillosum</i>	Wrattig veenmos	

3.2 Opgeleverde digitale bestanden

De resultaten zijn digitaal opgeleverd. Deze omvatten:

- één vlakkenshapefile met gegevens van de:
 - Quicksan
 - Vegetatiekartering
 - Habitattypenkaart

- een Turboveg-bestand met de vegetatieopnamen
- foto's ter ondersteuning van de quickscan in het veld
- vertaaltabel van lokale typen als Excel-bestand
- Puntwaarnemingen van plantensoorten als Excel-bestand
- de ingevulde Digitale standaard met gegevens van de vegetatietypen en de plantensoorten
- het NDFF waarnemingenformulier met alle waarnemingen van plantensoorten.

3.3 Foutendiscussie

In de graslanden op de Kleine startbaan en de Havelterberg is geen voorjaarsronde uitgevoerd. Hierdoor konden de aanwezige orchideeën niet meer op naam gebracht worden. Ook Maanvaren, die volgens de beheerder vorig jaar nog op de Kleine startbaan aanwezig was, is hierdoor niet teruggevonden. Het herkennen van de aanwezige orchideeën en de aanwezigheid van Maanvaren had mogelijk geleid tot het toekennen van een ander lokaal vegetatietype maar heeft geen invloed op de bepaling van habitattypen. De uitgebloeide orchideeën zijn aangetroffen in eenduidige heischrale graslanden en hebben dan ook bij de vertaling het habitatype H6230 Heischrale grasland toegewezen gekregen.

Door de droogte in de zomer van 2019 waren met name op de Kleine startbaan een aantal soorten niet meer goed te herkennen omdat ze verdroogd waren, of de soorten bleven zeer klein waardoor ze moeilijk te vinden waren. Het gaat hierbij om de soorten Liggend vleugeltjesbloem, Heidekartelblad en Rozenkransje. Dit had, net zoals bij de ontbrekende voorjaarsronde, mogelijk gevolgen voor het toekennen van het lokale vegetatietype maar geen gevolgen voor de vertaling naar habitattypen.

In een perceel van een voormalige vliegtuighangar (OBJECTID 137 in de shapefile) was de vegetatie dermate verdroogd dat die niet meer gekarteerd kon worden. Er zijn foto's ter documentatie genomen (f23, f24). Hier kan de aanwezigheid van een habitatype niet uitgesloten worden.

4 | Literatuur en bronnen

Bal, D. & Dam, T. (2018); Methodiekdocument kartering Natura 2000-Habitattypen. Interbestuurlijke Projectgroep Habitattypenkartering. Versie 26 mei 2018.

Bijlsma, R.J., van Dorland, G.J., Bal, D. & Janssen, J.A.M. (2010); Oude bossen en oude bosgroeiplaatsen. Een referentiebestand voor het karteren van de habitattypen Beuken-eikenbossen met Hulst en Oude eikenbossen. Alterra-rapport 1967, Alterra Wageningen UR, Wageningen.

Schaminée e.a. & Stortelder e.a.(1995-1999); Vegetatie van Nederland. Deel 1 t/m 5. Opulus Press, Uppsala, Leiden.

Schaminée, J., Janssen, J., Weeda, E., Hommel, P., Haveman, R. & Schipper, P. (2015); Veldgids rompgemeenschappen. KNNV Uitgeverij, Zeist

Schaminée, J.H.J., Haveman, R., Hommel, P.W.F.M., Janssen, J.A.M., de Ronde, I., Schipper, P.C., Weeda, E.J., van Dort, K.W. & Bal, D. (2017); Revisie Vegetatie van Nederland. Plantensociologische Kring Nederland, Uitgeverij Westerlaan-Publisher, Lichtenvoorde.

Overige geraadpleegde documenten en websites:

- Protocol Vegetatiekartering 2.5 (versie 12 januari 2017, Definitief)
- <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=profielen> - Profieldocumenten habitattypen
- <https://www.synbiosys.alterra.nl/sbbcatalogus/>
- Was Wordt Lijst met HT 2018_03_05 (vertaaltabel van rVVN naar VVN, SBB en habitattypen)

B 1 | Bijlage: Vertaling vegetatietypen

Code	Gemeenschap	Vorm	rVvN1	rVvN2	VvN1	VvN2	SBB1	SBB2	Opm
Eiken- en Beukenbossen op voedselarme grond									
B411d	(Type van) Berken-Zomereikenbos zonder bosbes- sen	Vorm met Pijpenstrootje	r45RG08		42AA01D		-		
B413a	(Type van) Beuken-Eikenbos	Typische vorm	r45AA04C		42AA02C		42A2c		
B413e	(Type van) Beuken-Eikenbos	Vorm met Bochtige smele	r45AA03A		42AA01B		42A1b		
B413g	(Type van) Beuken-Eikenbos	Vorm met Gladde witbol	r45AA04E		42AA02E		42A2e		
B413j	(Type van) Beuken-Eikenbos	Vorm met Amerikaanse vogelkers	r45DG03	r45AA04C	42DG01	42AA02C	42A/a	42A2c	
Struwelen									
S291a	(Type van) Rompgemeenschappen van Gagel	Typische vorm	r39RG03		11RG03		11/a		
S412a	(Type van) Bremstruweel	Vorm met (vergraste) heidesoorten	r37AB01		(20RG01)		20-c		
Matig voedselrijke graslanden									
G294h	Type van Gewoon struisgras, Rood zwenkgras en Gewoon reukgras	Vorm met heischrale soorten	r14RG05	r19AA01	14RG06	19AA01	14-p	19A1	
G294m	Type van Gewoon struisgras, Rood zwenkgras en Gewoon reukgras	Vorm met Molinietalia-soorten	r16RG05		16RG03		16-f		
Droge graslanden op zandgrond									
G311b	Type van Buntgras	Vorm met korstmossen	r14AA01B		14AA01B		14A1a		
G321a	Type van Vogelpootje	Vorm met Vogelpootje en Klein tasjeskruid	r14BA01		14BA01		14C1		
G321d	Type van Vogelpootje	Vorm met Gewoon struisgras	r14BA01		14BA01		14C1		

Code	Gemeenschap	Vorm	rVvN1	rVvN2	VvN1	VvN2	SBB1	SBB2	Opm
G322a	Type van Vroege haver	Vorm met Vroege haver	r14RG15		14RG02		14C1b		
G331a	Type van Schapengras en Tijm	Vorm met Zandblauwtje	r14BB01A		14BB01A		14D1		
G331b	Type van Schapengras en Tijm	Vorm met Bochtige klaver en Reukgras	r14BB01B		14BB01B		14D2		Vertaling lastig
G392a	Type van Gewoon struisgras en Biggenkruid	Typische vorm	r14RG05		14RG06		14-p		
G393a	Type van Gewoon struisgras, Gewoon reukgras en heischrale soorten	Typische vorm	r14RG05	r19AA01	14RG06	19AA01	14-p	19A1	
G393f	Type van Gewoon struisgras, Gewoon reukgras en heischrale soorten	Vorm met Bochtige smele en Mannetjesereprijs	r14RG05	r19AA01	14RG06	19AA01	14-e	19A1	
G393g	Type van Gewoon struisgras, Gewoon reukgras en heischrale soorten	Vorm met Schapenzuring en Zandstruisgras	r14RG19	19AA01	14RG	19AA01	19-g	19A1	
Heischrale graslanden									
G611a	Type van Liggend walstro en Schapengras	Typische vorm	r19AA01A		19AA01		19A1		
G611c	Type van Liggend walstro en Schapengras	Vorm met Schapengras	r19AA01A		19AA01		19A1		
G611g	Type van Liggend walstro en Schapengras	Vorm met Pijpenstrootje	r19AA01B		19AA01		19A1		
G611h	Type van Liggend walstro en Schapengras	Soortenrijke vorm	r19AA01B		19AA01		19A1		
G611m	Type van Liggend walstro en Schapengras	Vorm met Molinietalia-soorten	r19AA01B		19AA01		19A1		
G612b	Type van Hondsviooltje en Gewoon struisgras	Vorm met Schapenzuring en Zandstruisgras	r19AA05A		19AA01		19-b		
G612c	Type van Hondsviooltje en Gewoon struisgras	Vorm met Smalle weegbree	r19AA05B		19AA01		19A-c		
G612m	Type van Hondsviooltje en Gewoon struisgras	Vorm met Molinietalia-soorten	r19AA05B		19AA01		19A-c		

Code	Gemeenschap	Vorm	rVvN1	rVvN2	VvN1	VvN2	SBB1	SBB2	Opm
G613a	Type van Gevlekte orchis, Heidekartelblad en Klokgentiaan	Typische vorm	r19AA02		19AA02		19A2		
G613b	Type van Gevlekte orchis, Heidekartelblad en Klokgentiaan	Vorm met Pijpenstrootje	r19AA02	r20RG01	19AA02	(11RG02)	19A2	19-e	
Hoogveenslenken									
H112a	Type van Witte snavelbies en Zonnedaauw	Vorm met Waterveenmos	r10AA01A		10AA01A		10A1a		
H121b	Type van Draadzegge	Vorm met Draadzegge en veenmossen	r10AB01		10AB01		09B2c		
H191b	Type van rompgemeenschappen	Vorm met Veenpluis	r10RG02		10RG01		10-c		
H191d	Type van rompgemeenschappen	Vorm met Snavelzegge	r10RG04		10RG02		10-a		
H191e	Type van rompgemeenschappen	Vorm met Pijpenstrootje	r10RG06		10RG04		10-e		
H191h	Type van rompgemeenschappen	Vorm met Gewone waterbies	r10RG09		10RG		10-k		
H191i	Type van rompgemeenschappen	Vorm met Veelstengelige waterbies	r06RG06		06RG03		06-c		
H191x	Type van rompgemeenschappen	Vorm met Pitrus	r10DG01		10DG01		10-l		
H191z	Type van rompgemeenschappen	Vorm met Waterveenmos	r10RG		10RG		-		
Vochtige heide en hoogveenvegetaties									
H211a	Type van Dophei	Typische vorm	r11AA02C		11AA02C		11A2c		
H211e	Type van Dophei	Vorm met Veenbies	r11AA02C		11AA02C		11A2c		

Code	Gemeenschap	Vorm	rVvN1	rVvN2	VvN1	VvN2	SBB1	SBB2	Opm
H211g	Type van Dophei	Vorm met Klokjesgentiaan en Blauwe zegge	r11AA02E		11AA02E		11A2e		
H211h	Type van Dophei	Vorm met heischrale soorten	r11AA02E		11AA02E		11A2e		
H212a	Type van Dophei en veenmos	Vorm met veenmossen	r11AA02A		11AA02A		1A2a		
H212d	Type van Dophei en veenmos	Vorm met hoogveen-soorten	r11AA02A		11AA02A		11A2a		
H214a	Type van Snavelbies en Moeraswolfsklauw	Typische vorm	r11AA01		11AA01		11A1b		
H214c	Type van Snavelbies en Moeraswolfsklauw	Vorm met Dophei	r11AA01		11AA01		11A1b		
H221a	Type van Hoogveenbulten	Typische vorm	r11BA01A		11BA01A		11B-a		
H221e	Type van Hoogveenbulten	Vorm met Dophei	r11BA01A		11BA01A		11B-a		
Pijpenstrootje-dominanties									
H292a	Type van Pijpenstrootje	Vochtige vorm	r11RG03		11RG02		11-i		
H292c	Type van Pijpenstrootje	Droge vorm	r20RG01		(11RG02)		19-e		
H292d	Type van Pijpenstrootje	Droge vorm met Bochtige smeie	r20RG01		(11RG02)		19-e		
H292h	Type van Pijpenstrootje	Vorm met heischrale soorten	r20RG01		(11RG02)		19-e		
H292j	Type van Pijpenstrootje	Vorm met Junco-Molinion-soorten	r20RG01		(11RG0)		19-e		
H292v	Type van Pijpenstrootje	Vorm met veenmossen	r11RG03		11RG02		11-g		
Droge heide									
H311a	Type van Struikhei en Stekelbrem	Vorm met Struikhei	r20AA01B		20AA01B		20A1e		

Code	Gemeenschap	Vorm	rVvN1	rVvN2	VvN1	VvN2	SBB1	SBB2	Opm
H311b	Type van Struikhei en Stekelbrem	Mosrijke vorm	r20AA01B		20AA01C		20A1e		
H311h	Type van Struikhei en Stekelbrem	Vorm met heischrale soorten	r20AA01C		20AA01D		20A1d		
H311t	Type van Struikhei en Stekelbrem	Vorm met tijm en heischrale soorten	r20AA01C	r14BB01A	20AA01D	14BB01A	20A1d	14D1	
H312a	Type van Struikhei en Dophei	Vorm met Struikhei en Dophei	r20AA01B	r11AA02C	20AA01B	11AA02C	20A1e	11A2c	
H312b	Type van Struikhei en Dophei	Mosrijke vorm	r20AA01B	r11AA02C	20AA01C	11AA02C	20A1e	11A2c	
H312e	Type van Struikhei en Dophei	Vorm met Stekelbrem	r20AA01B	r11AA02C	20AA01B	11AA02C	20A1e	11A2c	
H312h	Type van Struikhei en Dophei	Vorm met heischrale soorten	r20AA01C	r11AA02E	20AA01D	11AA02E	20A1d	11A2e	
H313a	Type van Kraaihei en Struikhei	Vorm met Kraaihei	r20AA01B		20AA01C		20A1e		
H313b	Type van Kraaihei en Struikhei	Vorm met Kraaihei en Struikhei	r20AA01B		20AA01C		20A1e		
Bochtige smele-dominanties									
H391a	Type van Bochtige smele	Typische vorm	r19RG02		19RG02		19-d		
H391h	Type van Bochtige smele	Vorm met heischrale soorten	r19RG02		19RG02		19-d		
Kale grond en pioniervegetaties									
P000a	Kale grond	Organisch materiaal of veen	-		-		50B		
P000c	Kale grond	Plagplek in heide	-		-		50C		
P191a	Type van Knolrus	Vorm met Knolrus	r06RG07		06RG04		06-d		
P191b	Type van Knolrus	Vorm met veenmossen dominant	r06RG07		06RG04		06-d		

Code	Gemeenschap	Vorm	rVvN1	rVvN2	VvN1	VvN2	SBB1	SBB2	Opm
P399h	Type van grazige en heide pioniers	Vorm met heischrale soorten	r20RG		20RG		400		
P411a	Type van Waterpeper en Tandzaad	Typische vorm	r30AA01		29AA01		29A1		
Riet- en ruigtevegetaties									
R711a	(Type van) Duinriet-ruigten	Droge duinriet-ruigte	r14RG13		14RG09		14-k		
Open water									
W000a	(Type van) Open water	Diep open water	-		-		50A		

B 2 | Bijlage: Veldtypologie

BB code	BB naam	Kenmerken	Onderscheiding t.o.v. verwante typen
B40a	Klasse der Eiken- en Beukenbossen op voedselarme grond (<i>Quercetea robori-petraeae</i>)		
B40b		K: In de boomlaag bedekt loofhout meer dan naaldhout. Bij twijfel ook naar de struiklaag kijken.	
B41	Zomereik-verbond (<i>Quercion roboris</i>)		
		K: Zie klasse.	O: Zie klasse.
B411	(Type van) Berken-Zomereikenbos zonder bosbessen	K: Zie klasse. Bosbessen komen meestal niet voor. Als ze voorkomen bedekken ze minder dan 5%.	O: t.o.v. Beuken-Eikenbos (B413): negatief gekenmerkt
B411d	Vorm met Pijpenstrootje	K: Pijpenstrootje en Bochtige smeie bedekken samen tenminste 5 %. Pijpenstrootje bedekt meer dan Bochtige smeie. Eventueel andere vochtige soorten meetellen.	O: t.o.v. Vorm met Bochtige smeie: meer Pijpenstrootje dan Bochtige smeie; t.o.v. de volgende vormen: negatief gekenmerkt.
B413	(Type van) Beuken-Eikenbos	K: Soorten van het Beuken-Eikenbos komen voor, minimaal 1 soort occasional. Soms in plaats hiervan soorten uit de Gierstgras-groep (zie soortenlijsten).	O: t.o.v. Eiken-Berkenbos (B411): positief gekenmerkt; t.o.v. Beukenbossen (B413): negatief gekenmerkt, enkele vormen positief gekenmerkt: vorm met Pijpenstrootje, Adelaarsvaren, Grote veldbies, Bosbessen, lelietje-van-dalen en Kamperfoelie.
B413a	Typische vorm	K: Zie type.	O: t.o.v. de volgende vormen: negatief gekenmerkt.
B413e	Vorm met Bochtige smeie	K: Bochtige smeie en/of Pijpenstrootje bedekken samen tenminste 5 %. Bochtige smeie bedekt meer dan Pijpenstrootje.	O: t.o.v. Vorm met Pijpenstrootje: meer Bochtige smeie dan Pijpenstrootje
B413g	Vorm met Gladde witbol	K: Gladde witbol.	O: t.o.v. Vorm met Bochtige smeie: meer Pijpenstrootje dan Bochtige smeie; t.o.v. de volgende vormen: negatief gekenmerkt, met uitzondering van de vorm met Bochtige smeie.
B413j	Vorm met Amerikaanse vogelkers	K: De struiklaag bedekt meer dan 25% en bestaat volledig uit Amerikaanse vogelkers	
B413j	Vorm met Amerikaanse vogelkers	K: De struiklaag bedekt meer dan 25% en bestaat volledig uit Amerikaanse vogelkers	
G20a	Klasse der vochtige graslanden (<i>Molinio-Arrhenatheretea</i>)		
G20b		K: Soorten van voedselrijke tot matig voedselrijke graslanden zijn meestal dominant. Zie verder de verschillende verbonden en rompgemeenschappen.	O: t.o.v. Rietklasse/Natte strooiselruigten: de verbonden zijn (soms in theorie) positief gekenmerkt, de rompgemeenschappen negatief.
G29	Rompgemeenschappen van de Klasse der matig voedselrijke graslanden		
G290c		K: zie de typen	O: t.o.v. de verbonden van deze klasse: negatief gekenmerkt
G294	Type van Gewoon struisgras, Rood zwenkgras en Gewoon reukgras	K: Soorten van de Klaver-Struisgras-groep (zie lijst) maken samen tenminste de helft uit van de bedekking van hogere planten (Kruipende boterbloem meerekenen bij de voedselrijke soorten). Soms gedeeltelijk Molinietalia- of Kleine zeggen-soorten zoals Moerasstruisgras i.p.v. soorten van de Klaver-Struisgras-groep.	O: t.o.v. rompgemeenschappen van de klasse der droge graslanden op zandgrond (G39): negatief gekenmerkt: droge schrale soorten bedekken <5%
G294h	Vorm met heischrale soorten	K: Heischrale soorten (zie lijst): minimaal 1 soort occasional.	O: t.o.v. G393: positief gekenmerkt indien <i>Molinietalia</i> -soorten, rietklasse-soorten etc. frequent aanwezig zijn
G294m	Vorm met Molinietalia-soorten	K: <i>Molinietalia</i> -soorten (zie lijst) komen voor, minimaal 1 soort occasional. Ook Poelruit, Scherpe zegge en Holpijp meerekenen.	
G30a	Klasse der droge graslanden op zandgrond (<i>Koelerio-Corynephoretea</i>)		
G30c		K: Soorten van matig voedselrijk tot voedselarm, droog milieu zijn dominant. Zie verder de verschillende verbonden en rompgemeenschappen.	O: t.o.v. de Klasse der droge heide: zie G31, G32 en G393; t.o.v. de heischrale graslanden (G6): negatief gekenmerkt; minder dan 2 heischrale soorten frequent; t.o.v. Rompgemeenschappen van de Klasse der matig voedselrijke graslanden (G29): < 50 % relatieve bedekking voedselrijke soorten; t.o.v. de verbonden van G2: negatief gekenmerkt
G31	Buntgras-verbond (<i>Corynephorion canescentis</i>)		
		K: Zie type.	O: Zie type.
G311	Type van Buntgras (binnenland)	K: Buntgras tenminste occasional, of de moslaag bestaat voor minstens 25% uit korstmossen. Ruig haarmos, Zandhaarmos en/of Grijs kronkelsteeltje mogen maximaal 50% bedekken. Indien meer, zie G319.	O: t.o.v. Dwerghaver-verbond (G32): negatief gekenmerkt; t.o.v. de Klasse der droge heide (H3): positief gekenmerkt, maar alleen als Buntgras tenminste frequent is.
G311b	Vorm met korstmossen	K: Korstmossen bedekken > 10%.	O: t.o.v. de vorige vormen in dit type: positief gekenmerkt
G32	Dwerghaver-verbond (<i>Thero-Airion</i>)		
		K: Zie de typen	O: t.o.v. het type van Vroege haver (G322): positief gekenmerkt; t.o.v. de andere verbonden van de klasse: negatief gekenmerkt; t.o.v. Droge hei (H3): Hei bedekt minder dan 25 % en Bochtige smeie/Pijpenstrootje bedekken minder dan 75 %.
G321	Type van Vogelpootje	K: Soorten van het Dwerghaver-verbond (zie lijst) komen voor. Twee soorten van het verbond zijn occasional, of 1 frequent. Vroege haver niet als enige soort.	O: Zie verbond.
G321a	Vorm met Vogelpootje en Klein tasjeskruid	K: Zie type.	O: t.o.v. volgende vormen: negatief gekenmerkt.
G321d	Vorm met Gewoon struisgras	K: Zie verbond. Daarnaast bedekken graslandsoorten >50% van de bodem (Klaver-struisgrasgroep en schraler).	O: t.o.v. volgende vorm: negatief gekenmerkt.
G322	Type van Vroege haver	K: Vroege haver is abundant (>25 exx/m2) en andere Dwerghaver-soorten komen hoogstens met een enkele exemplaar voor.	O: t.o.v. het vorige type: negatief gekenmerkt
G322a	Vorm met Vroege haver	K: Vroege haver is aspectbepalend.	
G33	Verbond van Gewoon struisgras (<i>Plantagini-Festucion</i>)		
		K: Zie de typen.	
G331	Type van Schapengras en Tijn	K: Grasklokje, Steenanjer, Kleine tijn, Kleine bevermel. Minimaal 1 soort occasional.	
G331a	Vorm met Zandblauwtje	K: Zandblauwtje, Struikhei, Vroege haver, Klein vogelpootje, Buntgras en/of Overblijvende hardbloem. Ten minste twee soorten occasional.	
G331b	Vorm met Bochtige smeie en Reukgras	K: Bochtige klaver >5%. Gewoon reukgras, Gestreepte witbol en/of Veldzuring frequent en/of Knoopkruid occasional	
G39	Rompgemeenschappen van de Klasse der droge graslanden op zandgrond		
G390c		K: Soorten van de Klaver-Struisgras-groep (zie lijst; ook nog schralere soorten meerekenen) maken samen tenminste de helft uit van de bedekking van hogere planten. Daarnaast bedekken droge schrale soorten >5% en/of zijn heischrale soorten aanwezig (zie de typen)	O: Zie klasse, verder negatief gekenmerkt
G392	Type van Gewoon struisgras en Biggenkruid (binnenland)	K: Droge schrale soorten (zie lijst) bedekken meer dan 5% in een vegetatie waar Gewoon struisgras, Gewoon reukgras en Rood zwenkgras meestal domineren, vaak met Gewone veldbies.	O: t.o.v. Type van Gewoon struisgras, Gewoon reukgras en heischrale soorten (G393): negatief gekenmerkt; t.o.v. Type van Gewoon struisgras, Rood zwenkgras en Gewoon reukgras (G294): positief gekenmerkt.
G392a	Typische vorm	K: Zie type.	

BB code	BB naam	Kenmerken	Onderscheiding t.o.v. verwante typen
G393	Type van Gewoon struisgras, Gewoon reukgras en heischrale soorten	K: Soorten van heischrale graslanden (zie lijst, in het binnenland ook hei etc meerekenen, in de duinen niet) komen voor in een vegetatie meestal gedomineerd door Gewoon struisgras, Rood zwenkgras en Gewoon reukgras. Tenminste 1 soort frequent. Tormentil alleen indien 5 % bedekking.	O: t.o.v. de andere typen binnen deze groep: positief gekenmerkt; t.o.v. Heischrale graslanden (G6): negatief gekenmerkt; minder dan 2 heischrale soorten frequent; t.o.v. hei (H3): Hei bedekt minder dan 25 % en Bochtige smele/Pijpenstrootje minder dan 75 %.
G393a	Typische vorm	K: Zie type.	
G393f	Vorm met Bochtige smele en Mannetjesereprijs (binnenland)	K: Bochtige smele en/of Mannetjesereprijs komen tenminste frequent voor	O: t.o.v. volgende vorm: negatief gekenmerkt
G393g	Vorm met Schapenzuring en Zandstruisgras	K: Schapenzuring > 25%	
G40a	Klasse der kalkgraslanden (Festuco-Brometea)		
G41a	Verbond der kalkgraslanden (Mesobromion)		
		K: Zie klasse.	O: Zie klasse.
G411	(Type van) kalkgrasland	K: Kensoorten zijn tenminste occasional.	
G411a	Typische vorm	K: Zie type.	
G60a	Klasse der heischrale graslanden (Nardetea)		
G60b		K: 2 heischrale soorten (zie lijst) frequent of 1 soort frequent en 2 occasional. Tormentil alleen indien 5 % bedekking. Of Borstelgras bedekt tenminste 25%.	O: t.o.v. de rompgemeenschappen van G2 en G3: Positief gekenmerkt; Gewoon struisgras etc. kunnen veel bedekken in heischrale graslanden; t.o.v. de droge heide en natte heide (H2 en H3): Hei bedekt minder dan 25 % en minder dan de grassen en heischrale soorten (dit geldt ook in gemaaide vegetaties).
G61a	Verbond der heischrale graslanden (Nardo-Galion)		
		K: Zie klasse.	O: Zie klasse.
G611	Type van Liggend walstro en Schapengras	K: Zie klasse. Tandjesgras, Tormentil (>5%), Liggend walstro, Pilzegge en/of Borstelgras zijn de enige heischrale soorten. Ook Valkruid is kenmerkend voor dit type (zie G611h). Andere heischrale soorten komen niet of slechts met enkele exemplaren voor.	O: t.o.v. de volgende typen: negatief gekenmerkt
G611a	Typische vorm	K: Zie type	O: t.o.v. de volgende vormen: negatief gekenmerkt.
G611c	Vorm met Schapengras	K: Schapengras bedekt > 50 %, soms samen met Bochtige smele.	
G611g	Vorm met Pijpenstrootje	K: Pijpenstrootje >5%, of Blauwe zegge, heidesoorten, Stekelbrem en/of Schermhavikskruid ten minste frequent.	O: t.o.v. de volgende vormen: negatief gekenmerkt.
G611h	Soortenrijke vorm	K: Tandjesgras en/of Stijve ogentroost minimaal frequent.	O: t.o.v. de vorige vormen: positief gekenmerkt.
G611m	Vorm met Molinietalia-soorten	K: Blauwe knoop tenminste frequent, en/of andere Molinietalia-soorten (zie lijst) bedekken 5 % (bijvoorbeeld Junco-Molinion-soorten als Blauwe zegge, vaak ook Grote wederik).	
G612	Type van Hondsviooltje en Gewoon struisgras (binnenland)	K: Hondsviooltje, Mannetjesereprijs en/of Gelobde maanvaren zijn ten minste occasional buiten de duinen. Andere vaak voorkomende heischrale soorten zijn Pilzegge en Tandjesgras.	
G612b	Vorm met Schapenzuring en Zandstruisgras	K: Schapenzuring, Zandstruisgras of andere droge schrale soorten bedekken minimaal 5%.	O: t.o.v. de volgende vormen: negatief gekenmerkt.
G612c	Vorm met Smalle weegbree	K: Soorten van de Witbol-groep en/of Klaver-Struisgras-groep bedekken >25%.	O: t.o.v. de volgende vormen: negatief gekenmerkt.
G612m	Vorm met Molinietalia-soorten	K: Blauwe knoop tenminste frequent, en/of andere Molinietalia-soorten (zie lijst) bedekken 5 % (bijvoorbeeld Junco-Molinion-soorten als Blauwe zegge, vaak ook Grote wederik).	
G613	Type van Gevlekte orchis, Heidekartelblad en Klokjesgentiaan	K: Genoemde soorten en/of Liggende vleugeltjesbloem zijn tenminste occasional.	O: t.o.v. G611: positief gekenmerkt
G613a	Typische vorm	K: Zie type.	O: Zie type.
G613b	Vorm met Pijpenstrootje	K: Pijpenstrootje >50%	O: Positief t.o.v. overige vormen
H10a	Hoogveenslenken (Scheuchzerietea)		
H10b		K: Meestal zijn veenmossen van hoogveenslenken (Waterveenmos, Geoord veenmos, Fraai veenmos) dominant, al of niet in combinatie met de bij de typen genoemde soorten.	O: t.o.v. Type van Knolrus (P191): Knolrus bedekt minder dan 12,5 % en/of veenmossen bedekken meer dan 50 %.
H11	Verbond van Veenmos en Snavelbies		
H110b		K: Slenkvegetatie waarin veenmossen domineren. Let goed op de afscheiding met de rompgemeenschappen.	
H112	Type van Witte snavelbies en Zonnedaauw	K: Witte snavelbies, Ronde zonnedaauw en/of Kleine zonnedaauw zijn tenminste frequent. Waterveenmos en/of Fraai veenmos zijn de dominante veenmossoorten.	O: t.o.v. de rompgemeenschappen: positief gekenmerkt.
H112a	Vorm met Waterveenmos	K: Waterveenmos is de dominante veenmossoort.	O: t.o.v. de volgende vormen: negatief gekenmerkt.
H12	Draadzegge-verbond		
H121	Type van Draadzegge	K: Zie vormen	
H121b	Vorm met Draadzegge en veenmossen	K: Draadzegge is minimaal frequent en veenmossen van hoogveenslenken (Waterveenmos, Geoord veenmos of Fraai veenmos) bedekken >5%	
H19	Rompgemeenschappen van de Klasse van de Hoogveenslenken		
H191	Type van rompgemeenschappen	K: Zie de vormen. Waterveenmos en/of Fraai veenmos zijn meestal de dominante veenmossoorten. Soms komt weinig of geen veenmos voor.	O: t.o.v. het verbond van Veenmos en Snavelbies (H11) en het Draadzegge-verbond (H12): negatief gekenmerkt
H191b	Vorm met Veenpluis	K: Veenpluis bedekt minimaal 12,5% in een vegetatie die verder wordt gedomineerd door Waterveenmos. In een enkel geval kunnen veenmossen ontbreken en is Veenpluis ongeveer de enige soort. In dat geval is het frequent voorkomen van Veenpluis voldoende voor deze vorm.	O: t.o.v. de volgende vormen behalve vorm met Pitrus en vorm met Riet: negatief gekenmerkt.
H191d	Vorm met Snavelzegge	K: Snavelzegge komt tenminste frequent voor. Indien Waterveenmos het dominante veenmos is, moet Snavelzegge minimaal 5% bedekken. Meestal zijn veenmossen dominant in de waterlaag, maar ze kunnen ook ontbreken. In dit geval is Snavelzegge vaak de enige soort.	

BB code	BB naam	Kenmerken	Onderscheiding t.o.v. verwante typen
H191e	Vorm met Pijpenstrootje	K: Pijpenstrootje bedekt tenminste 25 %	O: t.o.v. de volgende vormen: negatief gekenmerkt; t.o.v. Pijpenstrootje-rompen (H292): Veenmossen bedekken veel meer dan Pijpenstrootje (anders natte heide).
H191h	Vorm met Gewone waterbies	K: Gewone waterbies minimaal 5 %.	O: t.o.v. andere rompgemeenschappen met Gewone waterbies: Gewone waterbies bedekt minder dan veenmossen.
H191i	Vorm met Veelstengelige waterbies	K: Veelstengelige waterbies bedekt minimaal 5%	O: t.o.v. andere rompgemeenschappen: positief
H191x	Vorm met Pitrus	K: Pitrus > 5%	O: t.o.v. andere rompgemeenschappen behalve vorm met Riet: negatief
H191z	Vorm met Riet	K: Riet > 5%	
H20a H20b	Hoogveenbulten en natte heiden (<i>Oxycocco-Sphagnetea</i>)	K: Dophei, Pijpenstrootje en/of soorten van natte heides en hoogvenen zijn kenmerkend, zie verder de typen.	O: t.o.v. Heischrale graslanden: zie klasse H3; t.o.v. Droge graslanden op zandgrond: zie klasse H3; t.o.v. pioniers met heidesoorten (P3 div. vormen): heidesoorten bedekken meer dan 5 % (maar zie H214).
H21	Dophei-verbond (<i>Ericion tetralicis</i>)		
		K: >25% dwergstruiken en dophei > struikhei/kraaihei = altijd het dophei-verbond, ongeacht wat er verder aan soorten voorkomt. Als dophei < struikhei/ kraaihei of als dophei <25%, dan moeten ken- en differentierende soorten van natte heide of hoogvenen voorkomen (zie lijsten). Voor H214 gelden andere criteria, zie aldaar. In gemaaide vegetaties is 12% dwergstruiken voldoende. Let op: op plagglekken kan dophei domineren, maar als er verder geen soorten van natte heide of hoogveenbulten voorkomen, wordt deze vegetatie als droge heide gekarteerd.	
H211	Type van Dophei	K: Zie verbond.	O: t.o.v. Klasse van de droge heides (H3): Dophei bedekt meestal meer dan Struikhei/Kraaihei. Soms bedekt Struikhei/Kraaihei meer dan Dophei, maar dan komen soorten van natte heides en hoogvenen (zie lijst) minimaal frequent voor. In de rompgemeenschappen met Pijpenstrootje geldt dat Bochtige smeie niet meer dan 5 % mag bedekken; t.o.v. Type van Dophei en veenmossen (H212): negatief gekenmerkt, maar zie H211g en H211h; t.o.v. Type van Snavelbies en Moeraswolfsklauw (H214): negatief gekenmerkt, maar zie H211g en H211h.
H211a	Typische vorm	K: Zie type.	O: t.o.v. de volgende vormen: negatief gekenmerkt.
H211e	Vorm met Veenbies	K: Veenbies is tenminste occasional.	O: t.o.v. de volgende vormen: negatief gekenmerkt
H211g	Vorm met Klokjesgentiaan en Blauwe zegge	K: Klokjesgentiaan komt ten minste occasional voor, en/of Blauwe zegge of Blauwe knoop zijn frequent.	O: t.o.v. Type van Dophei en veenmossen (H212): positief gekenmerkt.
H211h	Vorm met heischrale soorten	K: Heischrale soorten ten minste frequent (Tormentil en Tandjesgras alleen indien > 5 %).	O: t.o.v. vorige vorm: negatief gekenmerkt; t.o.v. Type van Dophei en veenmossen (H212): positief gekenmerkt, tenzij veenmossen 25 % bedekken; t.o.v. Type van Snavelbies en Moeraswolfsklauw (H214): positief gekenmerkt indien heischrale soorten meer bedekken dan de soorten van H214..
H212	Type van Dophei en veenmos	K: Veenmossen bedekken tenminste 5 %, soms in combinatie met soorten van hoogveenbulten (zie lijst) en/of Beenbreek.	O: t.o.v. het vorige type: positief gekenmerkt, maar zie H211g en H211h; t.o.v. Type van Snavelbies en Moeraswolfsklauw (H214): positief gekenmerkt als veenmossen 25 % bedekken; t.o.v. Hoogveenbulten (H221): soorten van Hoogveenbulten (zie lijst) < 10%.
H212a	Vorm met veenmossen	K: Zie type.	
H212d	Vorm met hoogveen-soorten	K: Hoogveen-soorten zijn frequent, maar bedekken minder dan 10 %.	
H214	Type van Snavelbies en Moeraswolfsklauw	K: Soorten van de Snavelbies-groep (zie lijst) zijn minimaal frequent. Dophei, Struikhei en Pijpenstrootje bedekken gezamenlijk <50%.	
H214a	Typische vorm	K: Zie type.	
H214c	Vorm met Dophei	K: Dophei, Pijpenstrootje en/of Struikhei bedekken 25 % of meer van de bodem (12,5 % in een gemaaide vegetatie), maar <50%	O: t.o.v. volgende vorm: negatief gekenmerkt.
H22	Hoogveenmos-verbond (<i>Oxycocco-Ericion</i>)		
		K: Zie typen.	O: Zie typen.
H221	Type van Hoogveenbulten	K: Soorten van hoogveenbulten (zie lijst, let ook op veenmossen) bedekken tenminste 10 %. Kleine veenbes in slenkvegetaties (H1) alleen indien 25 %. Indien minder, dan tenminste een andere soort frequent; hetzelfde geldt voor Eenarig wollegras.	
H221a	Typische vorm	K: Zie type.	O: t.o.v. volgende vormen: negatief gekenmerkt.
H221e	Vorm met Dophei	K: Dopheide bedekt tenminste 25 % en meer dan Struik- en Kraaihei.	O: t.o.v. de typische vormen: positief gekenmerkt; t.o.v. Dophei-verbond (vaak H213): positief gekenmerkt
H29	Rompgemeenschappen van hoogveenbulten en natte heiden		
		K: Zie de typen.	
H292	Type van Pijpenstrootje	K: Pijpenstrootje domineert, dwergstruiken bedekken <25% en soorten van natte heide en hoogvenen zijn hoogstens occasional.	O: t.o.v. Type van Bochtige smeie: Bochtige smeie bedekt minder dan 5 %; t.o.v. het Dophei-verbond (H21) en het hoogveenmos-verbond (H22): soorten van natte heides en hoogvenen (zie lijsten) zijn maximaal occasional
H292a	Vochtige vorm	K: Zie type; De horsten zijn lager dan 40 cm. Dophei bedekt > Struikhei	O: t.o.v. de volgende vormen: negatief gekenmerkt.
H292c	Droge vorm	K: Struikhei bedekt > Dophei en soorten van natte heide en hoogvenen komen niet voor.	
H292d	Droge vorm met Bochtige smeie	K: Bochtige smeie minimaal 5%	
H292h	Vorm met heischrale soorten	K: Heischrale soorten frequent, of Schapengras abundant.	O: t.o.v. de volgende vormen: Molinietalia-soorten bedekken minder dan heischrale soorten (Tormentil niet meerekenen)
H292j	Vorm met Junco-Molinion-soorten	K: Blauwe zegge, Biezenknoppen, Veelbliemige veldbies en andere Blauwgrasland-soorten (zie lijst) zijn frequent.	O: t.o.v. de vorige vorm: <i>Junco-Molinion</i> -soorten bedekken meer dan heischrale soorten (Tormentil niet meerekenen); t.o.v. volgende vorm: positief gekenmerkt.

BB code	BB naam	Kenmerken	Onderscheiding t.o.v. verwante typen
H292v	Vorm met veenmossen	K: Veenmossen bedekken tenminste 5 %	O: t.o.v. de volgende vormen: negatief gekenmerkt; Opmerking: meestal gaat het hierbij om veenmossen van hoogveenslenken, zoals Waterveenmos, soms echter om veenmossen van mesotroof milieu, zoals Gewoon veenmos of Haakveenmos. Veenmossen van hoogveenbulten zijn echter minder dan frequent.
H30a H30b	Droge heide (<i>Calluno-Ulicetea</i>)	K: Struikhei, Kraaihei en/of Bochtige smeie zijn kenmerkend. Deze soorten domineren meestal, maar soms bedekt Dophei meer (bijvoorbeeld op plagplekken). In dat geval zijn soorten van natte heides en hoogvenen (zie soortenlijsten) afwezig.	O: t.o.v. natte heide (H2): Als Dophei meer bedekt dan Struikhei, komen kenmerkende soorten van natte heides en hoogvenen (zie soortenlijsten) niet voor. t.o.v. Heischrale graslanden (G6): indien 2 heischrale soorten (zie lijst) frequent aanwezig zijn (of 1 frequent en 2 occasional) karteren als heischraal grasland (G6) , maar als hei 25 % bedekt (en meer dan de grassen) uitkarteren als hei; t.o.v. Rompgemeenschappen van de droge graslanden op zandgrond (G39): Indien heide-soorten meer dan 25 % bedekken (of Bochtige smeie/Pijpenstrootje meer dan 75 %) karteren als hei, anders karteren als grasland met heischrale soorten; t.o.v. Dwerghaver-verbond (G32): karteren als hei (meestal een vorm met Dwerghaver-soorten) als heide-soorten meer dan 25 % bedekken, of Bochtige smeie/Pijpenstrootje meer dan 75 %, anders als grasland karteren; t.o.v. Buntgras-verbond (G31): karteren als hei als heide-soorten > bedekken als begroeiingen Buntgras en (korst)mossen
H31	Verbond van Struikhei en Kruipbrem (<i>Calluno-Genistion pilosae</i>)		
		K: Struikhei en Dophei bedekken samen tenminste 25 % (12 % in een gemaaide vegetatie) en soorten van vochtige heide komen niet voor.	
H311	Type van Struikhei en Stekelbrem	K: Struikhei domineert en Dophei komt nauwelijks voor (maximaal occasional).	O: t.o.v. Type van Kraaihei: Kraaihei < 50 %.
H311a	Vorm met Struikhei	K: Zie type.	O: t.o.v. volgende vormen: negatief gekenmerkt.
H311b	Mosrijke vorm	K: Bladmossen bedekken meer dan 25 %. Meestal gaat het om Bronsmos, Heideklauwtjesmos en/of Gewoon gaffeltandmos.	O: t.o.v. volgende vormen: negatief gekenmerkt.
H311h	Vorm met heischrale soorten	K: Heischrale soorten frequent (Tormantil en Liggend walstro alleen indien > 5 %; ook blauwgrasland-soorten als Blauwe zegge meetellen). Pilzegge doet niet mee.	O: t.o.v. heischrale graslanden (G6): zie klasse; t.o.v. alle andere vormen in dit type: positief gekenmerkt.
H311t	Vorm met tijm en heischrale soorten	Kleine tijm frequent	
H312	Type van Struikhei en Dophei	K: Dophei is tenminste frequent aanwezig en kan meer bedekken dan Struikhei. In dat geval zijn soorten van natte heides afwezig (hoogstens zeldzaam).	O: t.o.v. Type van Kraaihei (H313): Kraaihei < 50 %; t.o.v. natte heides (H2): als zowel Dophei als Struikhei veel bedekken geeft het voorkomen van natte heidesoorten de doorslag of het om H3 of H2 gaat.
H312a	Vorm met Struikhei en Dophei	K: Zie type.	O: t.o.v. volgende vormen: negatief gekenmerkt.
H312b	Mosrijke vorm	K: Bladmossen bedekken meer dan 25 %. Meestal gaat het om Bronsmos, Heideklauwtjesmos en/of Gewoon gaffeltandmos.	O: t.o.v. volgende vormen: negatief gekenmerkt.
H312e	Vorm met Stekelbrem	K: Stekelbrem en/of Kruipbrem zijn tenminste occasional (frequent in de korstmosrijke vorm).	O: t.o.v. volgende vormen: negatief gekenmerkt.
H312h	Vorm met heischrale soorten	K: Heischrale soorten frequent (Tormantil en Liggend walstro alleen indien > 5 %; ook blauwgrasland-soorten als Blauwe zegge meetellen).	O: t.o.v. heischrale graslanden (H6): zie klasse; t.o.v. alle andere vormen in dit type: positief gekenmerkt..
H313	Type van Kraaihei en Struikhei (binnenland)	K: Kraaihei bedekt > 50 %	
H313a	Vorm met Kraaihei	K: Struikhei en Dophei gezamenlijk hooguit occasional.	
H313b	Vorm met Kraaihei en Struikhei	K: Struikhei tenminste frequent, Dophei is vrijwel afwezig.	
H39	Rompgemeenschappen van Droge heiden		
H391	Type van Bochtige smeie	K: Bochtige smeie domineert en dwergstruiken bedekken minder dan 25 %.	O: t.o.v. Type van Pijpenstrootje (H29): Pijpenstrootje kan meer bedekken dan Bochtige smeie, maar Bochtige smeie bedekt altijd meer dan 5 %; t.o.v. Heischrale graslanden (G6): negatief gekenmerkt alleen indien Bochtige smeie >50%
H391a	Typische vorm	K: Pijpenstrootje < 5%.	O: t.o.v. volgende vormen: negatief gekenmerkt.
H391h	Vorm met heischrale soorten	K: Heischrale soorten frequent (vaak Liggend walstro)	
P0 Kale grond en ongedefinieerde pioniersbegroeiingen			
P000	Kale grond	K: De bedekking is minder dan 5 %, en de vegetatie is nergens anders in te delen.	
P000a	Organische materiaal of veen	K: Bedekking minder dan 5 %.	
P000c	Plagplek in heide	K: Ook permanent droogstaande oevers van vennen vallen hieronder.	
P1 Oeverkruid-klasse (<i>Littorelletea</i>) + Klasse-overschrijdende rompgemeenschappen			
P19 Rompgemeenschappen met Knolrus en Veelstengelige waterbies			
P190b		K: Zie de typen.	O: t.o.v. andere typen pioniervegetaties van P4: negatief gekenmerkt; tevens negatief gekenmerkt als voedselrijke pioniers als soorten van G2 meer bedekken dan Knolrus.
P191	Type van Knolrus	K: Knolrus tenminste 5 %.	
P191a	Vorm met Knolrus	K: Knolrus bedekt meer dan veenmossen.	
P191b	Vorm met veenmossen dominant	K: Veenmossen bedekken meer dan Knolrus	
P39 P390b	Rompgemeenschappen pioniervegetaties (<i>Dwergbiezen-klasse/Tandzaad-klasse en overgangen</i>)	K: Zie de typen.	O: t.o.v. graslanden: graslandsoorten < 25%; t.o.v. Type van Snavelbies (H214): negatief gekenmerkt (let op Zonnedaauw)
P399	Type van grazige en heide pioniers	K: Graslandsoorten bedekken > 5 %, maar minder dan 25 %, inclusief Kruipende boterbloem exclusief Witte klaver	O: t.o.v. alle andere overige pioniervegetaties: negatief gekenmerkt
P399h	Vorm met heischrale soorten	K: Heidesoorten en ook vaak heischrale soorten (zie lijst) zijn frequent.	O: t.o.v. heischrale graslanden (G6): voldoet niet aan de criteria; t.o.v. heidevegetaties (H2 en H3): Struik- en/of Dophei bedekken < 25 %.

BB code	BB naam	Kenmerken	Onderscheiding t.o.v. verwante typen
P40	Tandzaad-klasse (<i>Bidentetea tripartitae</i>)		
P41	Tandzaad-verbond (<i>Bidenton tripartitae</i>)		
		K: Tenminste frequent komen soorten van deze klasse voor (zie lijst).	O: t.o.v. Rietklasse (M2) : negatief gekenmerk.
P411	Type van Waterpeper en Tandzaad	K: Tenminste frequent voorkomen van Rosse vossenstaart, Knikkend tandzaad, Veerdelig tandzaad, Waterpeper, Kleine duizendknoop en/of Zachte duizendknoop	
P411a	Typische vorm	K: Zie type	
R7	Duinriet-ruigten		
R711	(Type van) Duinriet-ruigten	K: Duinriet is dominant.	
R711a	Droge duinriet-ruigte	K: Vochtminnende soorten zijn afwezig of hoogstens occasional.	
S29	Rompgemeenschappen van Sporkehout en Gagel, (deels klasse-overschrijdend)		
S291	Rompgemeenschappen van Gagel	K: Gagel bedekt > 50 %	
S291a	Typische vorm	K: Zie type.	
S40a	Brem- en Gaspeldoornstruwelen		
S40b		K: zie type.	O: zie typen.
S412	Bremstruweel		
S412a	Vorm met (vergraste) heidesoorten	K: Brem is dominant. Braamsoorten (géén Koebraam) en Struikhei, Bochtige smeale, Heiklauwtjesmos en/of Pijpenstrootje samen ten minste frequent. Vorm van pleistocene districten.	
W0	Open water		
W000	Type van open water	K: Geen of zeer weinig vegetatie aanwezig.	O: t.o.v. andere waterplantgemeenschappen : negatief gekenmerkt.
W000a	Diep open water	K: Grote plassen, beken, rivieren en andere wateren die te diep zijn voor begroeiing.	
y0	Soortgroepen		
y1	Verschrallingsreeks graslanden: droog en matig vochtig		
y1a	Voedselrijke grassen	Engels raaigras, Grote vossenstaart (<5%), Kroppaar, Kweek, Ruw beemdgras, Straatgras, Timotee, Zachte dravik, voedselrijke natte grassen	
y1b	Soorten van de Witbol-groep	Beemdlangbloem, Gestreepte witbol, Gewone hoornbloem, Grasmuur, Pinksterbloem, Veldzuring	
y1c	Soorten van de Klaver-Struisgras-groep	Duizendblad, Gewone brunel, Gewone rolklaver, Gewone veldbies, Gewoon reukgras, Gewoon struisgras, Hopklaver (tevens zwakke Glanshaver-soort), Kamgras (let op: G26), Kleine klaver, Kleine ratelaar, Madeliefje, Rode klaver, Rood zwenkgras, Scherpe boterbloem, Smalle weegbree, Veldgerst, Veldlathyrus, Vertakte leeuwentand, Vogelwikke.	
y1d	Droge schrale soorten:	Akkerhoornbloem, Biggenkruid (indien 5 %), Buntgras, Geel walstro, Grasklokje, Hazenpootje, Heidespurrie, Kleine leeuwenklauw, Kleine leeuwentand, Lathyruswikke, Liggende klaver, Muizenoor (indien > 5 %), Overblijvende hardbloem, Ruig haarmos, Schapengras (indien > 5 %), Schapenzuring (indien > 5 %), Vroegeling, Wondklaver, Zandblauwtje (zie ook Dwerghaver-verbond), Zandhoornbloem, Zandmuur, Zandraket (buiten akkers), Zandstruisgras, Zandzegge, Voorts : alle soorten van het Dwerghaver-verbond (G32), Duinsterretjes-verbond (G35) en Verbond der droge stroomdalgraslanden (G34).	
y1e	Soorten van het Dwerghaver-verbond (NB dit zijn tevens droge schrale soorten)	Dwergviltkruid, Kleine hardbloem, Klein tasjeskruid, Klein vogelpootje, Vroege haver (zie typologie), Zandblauwtje, Zilverhaver	
y1f	Heischrale soorten	Borstelgras, Gelobde maanvaren, Gevlekte orchis, Heidekartelblad, Hondsviooltje, Liggende vleugeltjesbloem, Liggend walstro, Mannetjesereprijs, Pilzegge, Stijve ogentroost, Tandjesgras, Tormentil, Valkruid, Welriekende nachtorchis. In 'heischrale vormen' in G2, G3 en P's bovendien: Bochtige smeale, Trekrus, Dophei en Struikhei (deze soorten niet meetellen om soortenrijke vormen te onderscheiden of om heischrale graslanden van heiden te onderscheiden, of om heischrale vormen te onderscheiden in de heide). Verder: enkele zeer zeldzame soorten: Betonie, Groene nachtorchis, Herfstchoeferorchis, Veldgentiaan, Rozenkransje	
y3	Verschrallingsreeks natte graslanden en voedselarme moerassen		
y3a	Soorten van overstromingsgraslanden (= natte soorten): 1. Natte voedselrijke grassen	Fioringras, Geknikte vossenstaart	
y3b	Soorten van overstromingsgraslanden (= natte soorten): 2. Niet grassen	Aardbeiklaver, Behaarde boterbloem, Kattendoorn, Krulzuring, Moeraszoutgras, Platte rus, Valse voszegge, Zompvergeet-mijnietje	
y3b	Soorten van overstromingsgraslanden (= natte soorten): 3. Overige groepen	Andere natte soorten worden gerekend als differentiërend voor overstromingsgraslanden t.o.v. drogere graslanden: ze meegerekend bij de 25 % norm van overstromingsgraslanden en bij de 5 % norm van vochtige vormen van drogere graslanden. Dit zijn: Rietklasse-soorten (vaak Rietgras, Mannagras en Riet), moerasruigtkruiden en soorten van het Tandzaad-verbond (zie lijsten)	

BB code	BB naam	Kenmerken	Onderscheiding t.o.v. verwante typen
y3c	<i>Molinietalia</i> -soorten (natte, matig voedselrijke, niet zure graslanden)	Boompjesmos, Gewone engelwortel, Grote kattenstaart, Grote ratelaar, Grote Wederik, Lidrus, Kale jonker, Moerasrolklaver, Moerasspirea, Moeraswalstro, Veldrus, Wilde bertram + alle <i>Calthion</i> -soorten + alle <i>Junco-Molinion</i> -soorten + alle Blauwgrasland-soorten	
y3c	<i>Junco-Molinion</i> -soorten (natte graslanden pH neutraal tot zwak zuur)	Biezenknoppen, Blauwe knoop, Blauwe zegge, Geelgroene zegge, Kleine valeriaan, Pijpenstrootje, Ruw walstro, Veelbloemige veldbies + alle Blauwgrasland-soorten . Opmerking: Pijpenstrootje alleen in graslandsituaties	
y3c	Blauwgrasland-soorten	Blonde zegge, Spaanse ruiter, Vlozegge	
y3d	<i>Calthion</i> -soorten (natte graslanden, pH neutraal tot basisch).	Adderwortel, Bosbies, Brede orchis, Dotterbloem, Echte koekoeksbloem, Gevleugeld hertshooi, Moerassstreepzaad, Moesdistel, Rietorchis, Tweerijige zegge (minimaal frequent), Waterkruiskruid.	
y3e	Kleine zeggen-soorten (natte, matig zure graslanden en venen)	Draadrus, Draadzegge, Egelboterbloem, Gewimperd veenmos, Gewone waternavel, Haakveenmos, Moerasbasterdwederik, Moeraskartelblad, Moerasstruisgras, Moerasviooltje, Schildereprijs, Snavelzegge, Sterzegge, Veenpluis (alleen in graslanden), Wateraardbei, Waterdrieblad, Zeegroene muur, Zompzegge, Zwarte zegge. Andere mesotrofe veenmossen (meestal Gewoon veenmos, soms Glanzend veenmos) ook meerekenen.	
y3h	Oeverkruid-soorten	Drijvende waterweegbree, Duizendknoopfonteinkruid, Gesteeld glaskroos, Grote biesvaren, Kleine biesvaren, Kleinste egelskop, Moerashertshooi, Moerassmele, Naaldwaterbies, Oeverkruid, Ondergedoken moerasscherm, Ongelijkbladig fonteinkruid, Pilvaren, Stijve moerasweegbree, Veelstengelige waterbies, Vlottende bies, Waterlobelia, Waterpunge, Witte waterranonkel	
y4	Rietlanden, rietruigten en Tandzaad-klasse		
y4a	Rietklasse-soorten	Gele lis, Gele waterkers, Grote egelskop, Grote lisdodde, Grote watereppe, Heen, Hoge cyperzegge, Holpijp, Kalmoes, Kleine lisdodde, Kleine watereppe, Liesgras, Mannagras, Mattenbies, Moerasvergeet-mij-nietje, Pijptorkruid, Riet, Rietgras, Ruwe bies, Slanke waterkers, Slanke waterweegbree, Waterscheerling, Waterzuring, Wolfspoot + alle grote zeggen-soorten + de groep van Mannagras	
y5	Droge en matig vochtige bossen, struwelen en nitrofiële zomen		
y5a	Voedselarme bomen en struiken	Amerikaanse vogelkers, Bergvlier, Grove den*, overige Dennen, Larix, Lijsterbes, Ruwe berk, Sporkehout *, Zachte berk *, Zomereik (*= ook in nattere bossen; niet meegerekend om drogere elzenbroekbossen te onderscheiden, of om Eiken-Berkenbos van Berkenbroek te onderscheiden)	
y5b	Voedselrijke bomen + struiken	Eenstijlige meidoorn, Es, Gewone esdoorn, Gewone vlier, Gewone vogelkers, Hazelaar, Hop *, Iep, Noordse esdoorn, Spaanse aak, Zoete kers (*= ook in nattere bossen; niet meegerekend om drogere elzenbroekbossen te onderscheiden)	
y5c	Beuken-Eiken-bos	Adelaarsvaren, Beuk *, Dalkruid, Hulst, Kimop, Lelietje-vandalen, Valse salie, Gewone salomonszegel *; Sterretjes: ook veel in voedselrijker bos.	
y5d	Brandnetel-groep	Brandnetel, Hondsdraf, Kleefkruid	
y5e	Kritische bossoorten 1: Gierstgras-groep (neutrale-licht zure bodem, matig voedselrijk)	Bleeksporig bosviooltje, Bosanemoon, Bosgierstgras, Grote muur, Ruige veldbies, Witte klaverzuring	
y7	Natte heiden en hoogvenen		
y7a	Dophei-groep	Beenbreek, Blauwe zegge, Gewone dophei, Klokjesgentiaan, Ronde zonnedauw, Trekrus, Veenbies	
y7b	Snavelbies-groep	Bruine snavelbies, Kleine zonnedauw, Moeraswolfsklauw	
y7c	Veenmossen van natte heiden	Kussentjesveenmos (<i>Sphagnum compactum</i>) : dichte kussentjes, lijkt op het eerste gezicht niet erg op andere veenmossen door de korte verdikte takjes; Week veenmos (<i>S. molle</i>) : nog een kussenvormer, echter minstens spoortje rood; Zacht veenmos (<i>S. tenellum</i>) : teer, klein, fris-groen tot geelgroen, "parelsnoer-achtig" uiterlijk.	
y7d	Soorten van hoogveenbulten	Kleine veenbes, Lavendelhei, Eenarig wollegras, Wrattig veenmos, Hoogveenveenmos & Rood veenmos (<i>S. rubellum/capillifolium</i>).	

B 3 | Bijlage: Opnametabellen

2. Droge heide deel 1

Lokaal vegetatietype		h311a	h311b	h311b	h311b	h311h	h311h	h311t	
rVvN1		r20AA01B	r20AA01B	r20AA01B	r20AA01B	r20AA01C	r20AA01C	r20AA01C	
rVvN2								r14BB01A	
Opnamenummer		89	25	53	91	7	18	65	
Datum (jaar/maand/dag)		20190730	20190923	20191002	20190731	20190805	20190806	20190808	
X-coördinaat		211736	212876	212863	211852	211916	211615	211828	
Y-coördinaat		534506	533957	533990	534557	534394	534761	535801	
Lengte proefvlak (m)		2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	
Breedte proefvlak (m)		2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	
Bedekking totaal (%)		95	100	100	98	100	90	60	
Bedekking kruidlaag (%)		90	75	80	95	70	80	60	
Bedekking moslaag (%)		15	60	80	80	40	20	0	
Hoogte kruidlaag (cm)		30	25	30	30	30	20	10	
Aantal soorten		6	5	6	6	11	9	10	
Droge heide									
Calluna vulgaris	kl	5	4	5	5	4	4	3	Struikhei
Heischraalgrasland									
Galium saxatile	kl	.	.	.	.	+	.	.	Liggend walstro
Nardus stricta	kl	.	.	.	.	.	+	.	Borstelgras
Viola canina	kl	.	.	.	.	.	.	+	Hondsviooltje
Euphrasia stricta	kl	.	.	.	.	.	.	r	Stijve ogentroost
Carex pilulifera	kl	+	.	r	+	.	+	+	Pilzegge
Verbond van Gewoon struisgras									
Thymus serpyllum	kl	.	.	.	.	.	.	3	Wilde tijm
Mossen									
Dicranum scoparium	ml	.	.	.	.	2a	+	.	Gewoon gaffeltandmos
Hypnum jutlandicum	ml	2a	4	2b	5	+	2b	.	Heideklauwtjesmos
Pleurozium schreberi	ml	2a	+	3	2m	3	.	.	Bronsmos
Pseudoscleropodium purum	ml	.	2a	.	.	+	.	.	Groot laddermos
Rhytidiadelphus squarrosus	ml	.	.	.	.	r	.	.	Gewoon haakmos
Campylopus introflexus	ml	.	.	.	.	.	+	.	Grijs kronkelsteeltje
Overig									
Calamagrostis epigejos	kl	.	.	.	.	.	.	r	Duinriet
Carex arenaria	kl	.	.	.	.	.	.	r	Zandzegge
Deschampsia flexuosa	kl	1	2a	+	+	2a	+	.	Bochtige smele
Festuca filiformis	kl	+	.	.	r	.	1	1	Fijn schapengras
Hieracium pilosella	kl	.	.	.	.	.	.	1	Muizenoor
Holcus lanatus	kl	.	.	.	.	+	.	.	Gestreepte witbol
Luzula campestris	kl	.	.	.	.	.	.	r	Gewone veldbies
Molinia caerulea	kl	.	.	r	.	2a	+	.	Pijpenstrootje
Rumex acetosella	kl	.	.	.	.	+	.	.	Schapenzuring

3. Droge heide deel 2

Lokaal vegetatietype		h312a	h312b	h312e	h312h	h312h	h313a	h313b	
rVvN1		r20AA01B	r20AA01B	r20AA01B	r20AA01C	r20AA01C	r20AA01B	r20AA01B	
rVvN2		r11AA02C	r11AA02C	r11AA02C	r11AA02e	r11AA02E			
Opnamenummer		45	37	101	57	95	41	42	
Datum (jaar/maand/dag)		20190930	20190923	20190814	20190806	20190801	20190926	20190926	
X-coördinaat		211840	211398	211176	211989	211806	212469	212689	
Y-coördinaat		535920	535079	533885	535532	534615	536525	536521	
Lengte proefvlak (m)		2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	
Breedte proefvlak (m)		2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	
Bedekking totaal (%)		100	95	90	85	90	100	100	
Bedekking kruidlaag (%)		100	90	90	85	90	95	95	
Bedekking moslaag (%)		5	30	0	0	3	20	20	
Hoogte kruidlaag (cm)		30	30	15	5	20	25	25	
Aantal soorten		4	4	6	16	8	8	4	
Droge heide									
Calluna vulgaris	kl	3	4	4	4	3	.	2a	Struikhei
Genista anglica	kl	.	.	+	.	.	.	.	Stekelbrem
Empetrum nigrum	kl	.	.	.	.	.	5	5	Kraaihei
Vochtige heide									
Erica tetralix	kl	2a	2a	2b	3	3	r	.	Gewone dophei
Heischraalgrasland									
Potentilla erecta	kl	.	.	.	r	.	.	.	Tormentil
Danthonia decumbens	kl	.	.	.	+	+	.	.	Tandjesgras
Viola canina	kl	.	.	.	+	.	.	.	Hondsviooltje
Carex pilulifera	kl	.	.	+	+	+	.	.	Pilzegge
Mossen									
Hypnum jutlandicum	ml	2a	2a	.	.	.	2b	2b	Heideklauwtjesmos
Dicranum scoparium	ml	.	+	.	.	.	r	.	Gewoon gaffeltandmos
Pleurozium schreberi	ml	.	2b	.	.	.	+	.	Bronsmos
Pseudoscleropodium purum	ml	.	.	.	.	.	+	.	Groot laddermos
Polytrichum juniperinum	ml	.	.	.	.	1	.	.	Zandhaarmos
Overig									
Molinia caerulea	kl	4	.	2a	1	+	2b	2a	Pijpenstrootje
Deschampsia flexuosa	kl	.	2a	.	.	+	.	.	Bochtige smeie
Succisa pratensis	kl	.	.	.	1	.	.	.	Blauwe knoop
Rhamnus frangula	kl	.	.	r	.	.	+	.	Sporkehout
Hypericum perforatum	kl	.	.	.	+	.	.	.	Sint-Janskruid
Plantago lanceolata	kl	.	.	.	+	.	.	.	Smalle weegbree
Prunus serotina	kl	.	.	.	+	.	.	.	Amerikaanse vogelkers
Quercus robur	kl	.	.	.	r	.	.	.	Zomereik
Rhinanthus minor	kl	.	.	.	+	.	.	.	Kleine ratelaar
Salix repens	kl	.	.	.	+	.	.	.	Kruipwilg
Festuca filiformis	kl	.	.	.	r	+	.	.	Fijn schapengras
Lotus corniculatus	kl	.	.	.	1	.	.	.	Gewone en Rechte rolklaver

Lokaal vegetatietype

Lokaal vegetatietype		g612b	g612b	g612b	g612b	g612b	g612c	g612m	g612m	g613a	g613a	g613a	g613a	g613b	
rVvN1		r19AA05A	r19AA05A	r19AA05A	r19AA05A	r19AA05A	r19AA05B	r19AA05B	r19AA05B	r19AA02	r19AA02	r19AA02	r19AA02	r19AA02	r19AA02
rVvN2															
Opnamenummer		13	15	60	92	97	10	6	62	8	9	58	61	63	
Datum (jaar/maand/dag)		20190806	20190806	20190807	20190731	20190801	20190805	20190805	20190807	20190805	20190805	20190807	20190807	20190807	
X-coördinaat		212029	211722	211928	211875	211827	211836	211948	211860	211869	211848	211932	211902	211884	
Y-coördinaat		534292	534180	535628	534584	534588	534259	534395	535717	534361	534334	535574	535641	535651	
Lengte proefvlak (m)		2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	
Breedte proefvlak (m)		2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	
Bedekking totaal (%)		95	95	65	65	95	95	90	70	95	85	75	70	80	
Bedekking kruidlaag (%)		60	60	65	55	95	55	70	70	95	85	75	70	80	
Bedekking moslaag (%)		70	80	0	20	0	80	30	0	10	3	0	0	0	
Hoogte kruidlaag (cm)		20	15	15	15	20	25	20	15	25	25	15	15	30	
Aantal soorten		24	23	19	10	12	19	22	25	14	11	17	21	9	
Heischraalgrasland															
Viola canina	kl	.	.	1	+	.	.	r	1	.	.	r	2m	.	Hondsviooltje
Veronica officinalis	kl	+	+	.	.	+	+	+	.	r	+	.	.	.	Mannetjesereprijs
Potentilla erecta	kl	+	+	+	.	.	+	+	+	+	.	1	2a	+	Tormentil
Danthonia decumbens	kl	+	2b	.	+	+	r	+	+	+	.	+	.	.	Tandjesgras
Carex pilulifera	kl	.	2a	1	.	.	+	1	1	2a	1	1	2b	+	Pilzegge
Galium saxatile	kl	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Liggend walstro
Euphrasia stricta	kl	.	r	1	.	.	.	.	+	.	.	+	1	.	Stijve ogentroost
Pedicularis sylvatica	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	+	+	.	Heidekartelblad
Dactylorhiza maculata	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	+	.	.	.	.	Dactylorhiza maculata (L.) Soó
Polygala serpyllifolia	kl	.	.	.	.	.	.	.	r	.	+	1	+	.	Liggende vleugeltjesbloem
Doog grasland op zandgrond															
Campanula rotundifolia	kl	.	.	r	.	.	.	+	.	.	.	.	.	.	Grasklokje
Rumex acetosella	kl	1	.	1	+	+	.	1	.	.	.	.	.	.	Schapenzuring
Festuca filiformis	kl	3	1	2b	4	2b	.	1	1	.	.	.	1	.	Fijn schapengras
Hypochaeris radicata	kl	+	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	+	.	Gewoon biggenkruid
Leontodon saxatilis	kl	+	+	.	.	.	r	.	.	.	.	.	.	.	Kleine leeuwentand
Hieracium pilosella	kl	+	.	.	+	+	.	.	+	.	.	.	.	.	Muizenoor
Ornithopus perpusillus	kl	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Klein vogelpootje
Carex arenaria	kl	.	.	.	.	4	.	.	r	.	.	.	.	.	Zandzegge
Aira praecox	kl	.	.	.	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Vroege haver
Cerastium semidecandrum	kl	.	.	.	.	+	.	.	.	.	.	.	.	.	Zandhoornbloem
Matig voedselrijke graslanden															
Agrostis capillaris	kl	+	2a	1	.	1	3	3	2b	1	+	.	+	.	Gewoon struisgras
Anthoxanthum odoratum	kl	1	.	+	.	.	1	1	.	.	.	.	.	.	Gewoon reukgras
Festuca rubra	kl	+	.	2b	.	.	+	2a	1	.	.	.	2a	.	Rood zwenkgras s.s.
Holcus lanatus	kl	+	.	.	.	+	+	+	+	.	.	.	.	.	Gestreepte witbol
Plantago lanceolata	kl	+	.	1	.	.	.	1	1	.	.	.	2a	.	Smalle weegbree
Prunella vulgaris	kl	.	r	.	.	.	.	+	.	.	.	.	.	.	Gewone brunel
Trifolium pratense	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	+	.	.	Rode klaver
Luzula campestris	kl	1	1	.	.	1	1	.	1	.	.	.	.	.	Gewone veldbies
Achillea millefolium	kl	+	.	1	.	.	.	.	+	.	.	.	.	.	Duizendblad
Leontodon autumnalis	kl	.	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	r	.	Vertakte leeuwentand
Hieracium umbellatum	kl	.	.	r	.	.	.	.	+	.	.	.	.	.	Schermhavikskruid
Centaurea jacea	kl	.	.	.	.	.	.	.	r	.	.	.	.	.	Knoopkruid
Lotus corniculatus	kl	.	.	.	.	.	+	.	1	.	.	.	+	.	Gewone en Rechte rolklaver
Molinitietal-soorten															
Molinia caerulea	kl	.	+	1	.	.	.	2a	.	5	4	4	2b	5	Pijpenstrootje
Succisa pratensis	kl	.	.	r	.	.	.	2a	2b	.	.	1	2b	1	Blauwe knoop
Luzula multiflora	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	+	.	.	.	.	Veelbloemige veldbies s.l.
Lotus pedunculatus	kl	.	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Moerasrolklaver
Carex panicea	kl	.	.	+	.	.	.	.	.	.	.	2m	r	1	Blauwe zegge
Heide															
Calluna vulgaris	kl	.	+	.	+	.	.	.	.	r	+	1	1	.	Struikhei
Erica tetralix	kl	.	r	.	.	.	.	.	+	+	.	2b	.	+	Gewone dophei
Genista anglica	kl	.	+	.	.	.	r	.	.	.	.	.	.	.	Stekelbrem
Genista pilosa	kl	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Kruipbrem
Juncus squarrosus	kl	.	r	.	.	.	r	.	.	.	.	.	.	.	Trekruis
Mossen															
Calliergonella cuspidata	ml	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	+	Gewoon puntmos
Ceratodon purpureus	ml	.	.	.	.	.	.	+	.	.	.	.	.	.	Gewoon purpursteeltje
Dicranum scoparium	ml	.	.	.	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Gewoon gaffeltandmos
Hypnum cupressiforme s.l. species	ml	.	.	.	.	.	.	.	.	+	+	.	.	.	Gewoon klauwtjesmos (G)
Hypnum jutlandicum	ml	.	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Heideklauwtjesmos
Pleurozium schreberi	ml	.	.	.	2b	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Bronsmos
Polytrichum commune	ml	r	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Gewoon haarmos
Polytrichum juniperinum	ml	.	3	.	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Zandhaarmos
Pseudoscleropodium purum	ml	3	.	.	.	.	.	.	2m	+	r	.	.	.	Groot laddersmos
Rhytidadelphus squarrosus	ml	2b	2b	.	.	.	5	3	.	2a	.	.	.	.	Gewoon haakmos
Overig															
Gentiana pneumonanthe	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2m	.	2a	Klokjesgentiaan
Lathyrus linifolius	kl	.	.	.	.	.	.	+	.	.	.	.	.	.	Knollathyrus
Deschampsia flexuosa	kl	+	.	.	.	+	.	.	.	.	+	.	.	.	Bochtige smele
Epipactis palustris	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	r	.	.	Moeraswespenorchis
Cirsium arvense	kl	.	.	.	.	.	.	+	.	.	.	.	.	.	Akkerdistel
Phragmites australis	kl	.	.	.	.	.	.	+	.	.	.	r	.	.	Riet
Trifolium repens	kl	.	.	.	.	.	.	+	.	.	.	.	.	.	Witte klaver
Rubus species	kl	.	.	.	.	.	.	2a	.	.	.	.	.	.	Braam (G)
Rubus fruticosus ag.	kl	.	.	.	.	.	.	.	+	.	.	.	.	.	Gewone braam
Rhamnus frangula	kl	.	.	r	.	.	.	.	.	+	.	+	.	.	Sporkhout
Sorbus aucuparia	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	.	r	.	.	.	Wilde lijsterbes
Juncus effusus	kl	.	.	.	.	.	+	.	.	.	.	.	.	.	Pitrus
Ranunculus repens	kl	.	.	.	.	.	r	.	.	.	.	.	.	.	Kruipende boterbloem
Salix cinerea	kl	.	2a	.	.	.	+	.	.	.	.	.	.	.	Grauwe en Rossige wilg
Cytisus scoparius	kl	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Brem
Prunus serotina	kl	r	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Amerikaanse vogelkers
Betula pendula	kl	.	+	.	.	.	.	.	r	.	.	.	.	.	Ruwe berk
Pinus sylvestris	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	r	.	.	Grove den
Quercus robur	kl	.	.	r	.	.	.	.	.	.	.	.	r	.	Zomereik
Salix repens	kl	.	.	+	.	.	.	.	3	.	.	.	.	+	Kruipwilg
Equisetum arvense	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	+	.	Heeremoes
Rhinanthus minor	kl	.	.	.	.	.	.	.	+	.	.	.	+	.	Kleine ratelaar
Taraxacum officinale	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	r	.	Paardenbloem
Cirsium vulgare	kl	.	.	.	.	r	.	.	.	.	.	.	.	.	Speerdistel

5. Heischraalgrasland deel 2

Lokaal vegetatietype		g611a	g611c	g611g	g611h	g611m	h391h	h391h	
rVvN1		r19AA01A	r19AA01A	r19AA01B	r19AA01B	r19AA01B	r19RG02	r19RG02	
rVvN2									
Opnamenummer		87	19	56	59	23	20	43	
Datum (jaar/maand/dag)		20190718	20190806	20190806	20190807	20190808	20190806	20190926	
X-coördinaat		214573	211691	211992	211958	211283	211432	213536	
Y-coördinaat		535841	534713	535505	535562	533823	534252	535362	
Lengte proefvlak (m)		2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	
Breedte proefvlak (m)		2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	
Bedekking totaal (%)		98	80	75	60	90	98	100	
Bedekking kruidlaag (%)		60	60	75	60	70	80	50	
Bedekking moslaag (%)		50	20	0	0	30	50	95	
Hoogte kruidlaag (cm)		25	10	15	15	15	10	20	
Aantal soorten		8	13	15	20	17	8	6	
Heischraalgrasland									
Potentilla erecta	kl	2b	.	2a	.	+	.	.	Tormentil
Carex pilulifera	kl	.	+	+	1	2a	.	.	Pilzegge
Nardus stricta	kl	.	+	+	.	.	.	.	Borstelgras
Galium saxatile	kl	+	.	.	.	.	2b	+	Liggend walstro
Danthonia decumbens	kl	.	r	r	2b	.	.	.	Tandjesgras
Euphrasia stricta	kl	.	.	.	+	.	.	.	Stijve ogentroost
Viola canina	kl	.	.	.	r	.	.	.	Hondsviooltje
Droge graslanden op zandgrond									
Hypochaeris radicata	kl	.	r	r	+	r	.	.	Gewoon biggenkruid
Rumex acetosella	kl	.	1	.	.	.	.	1	Schapenzuring
Festuca filiformis	kl	.	3	+	+	1	.	.	Fijn schapengras
Aira praecox	kl	.	.	.	1	.	.	.	Vroege haver
Hieracium pilosella	kl	.	.	.	1	.	.	.	Muizenoor
Matig voedselrijke graslanden									
Agrostis capillaris	kl	3	.	.	1	2a	2b	1	Gewoon struisgras
Festuca rubra	kl	.	.	.	+	1	.	.	Rood zwenkgras s.s.
Achillea millefolium	kl	.	.	.	1	.	.	.	Duizendblad
Holcus lanatus	kl	.	.	.	+	.	.	.	Gestreepte witbol
Plantago lanceolata	kl	.	.	.	2a	.	.	.	Smalle weegbree
Lotus corniculatus	kl	.	.	.	2a	.	.	.	Gewone en Rechte rolklaver
Anthoxanthum odoratum	kl	r	.	.	.	.	.	.	Gewoon reukgras
Molinietalia-soorten									
Molinia caerulea	kl	.	+	4	2a	+	.	+	Pijpenstrootje
Succisa pratensis	kl	.	.	r	r	2b	.	.	Blauwe knoop
Heide									
Calluna vulgaris	kl	.	2a	+	.	+	+	.	Struikhei
Erica tetralix	kl	.	.	+	.	.	.	.	Gewone dophei
Genista anglica	kl	.	.	.	.	+	.	.	Stekelbrem
Juncus squarrosus	kl	r	.	.	.	r	.	.	Trekrus
Mossen									
Campylopus introflexus	ml	.	2b	.	.	.	.	.	Grijs kronkelsteeltje
Dicranum scoparium	ml	.	+	.	.	.	.	.	Gewoon gaffeltandmos
Hypnum jutlandicum	ml	.	+	.	.	.	.	.	Heideklauwtjesmos
Polytrichum juniperinum	ml	.	+	.	.	+	.	.	Zandhaarmos
Pleurozium schreberi	ml	.	.	.	.	.	3	.	Bronsmos
Rhytidiadelphus squarrosus	ml	+	.	+	.	+	2a	.	Gewoon haakmos
Pseudoscleropodium purum	ml	.	.	1	.	3	.	5	Groot laddermos
Polytrichum commune	ml	3	.	.	.	.	.	.	Gewoon haarmos
Overig									
Deschampsia flexuosa	kl	.	+	.	.	2a	4	3	Bochtige smele
Solidago virgaurea	kl	.	.	.	.	2a	.	.	Echte guldenroede
Rhinanthus minor	kl	.	.	.	+	.	.	.	Kleine ratelaar
Lonicera periclymenum	kl	.	.	.	.	.	r	.	Wilde kamperfoelie
Quercus robur	kl	.	.	+	.	.	+	.	Zomereik
Phragmites australis	kl	.	.	.	.	1	.	.	Riet
Betula pubescens	kl	.	.	+	.	.	.	.	Zachte berk
Betula pendula	kl	.	.	.	r	.	.	.	Ruwe berk
Rhamnus frangula	kl	.	.	+	r	.	.	.	Sporkehout
Rubus fruticosus ag.	kl	.	.	.	r	.	.	.	Gewone braam
Pinus sylvestris	kl	+	.	.	.	.	.	.	Grove den

6. Rompgemeenschappen matig voedselrijke graslanden en Tandzaad-klasse

Lokaal vegetatietype		g294h	g294h	g294h	g294h	g294h	g294h	g294m	p411a	
rVvN1		r14RG05	r14RG05	r14RG05	r16RG23	r14RG05	r14RG05	r16RG05	r30AA01	
rVvN2		r19AA01	r19AA05	r19AA01	r19AA01		r19AA01			
Opnamenummer		5	14	17	83	84	93	16	30	
Datum (jaar/maand/dag)		20190703	20190806	20190806	20190704	20190718	20190801	20190806	20190923	
X-coördinaat		214405	211971	211739	213804	214418	211689	211919	214408	
Y-coördinaat		535749	534192	534214	532483	535821	534566	534235	533004	
Lengte proefvlak (m)		2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	
Breedte proefvlak (m)		2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	
Bedekking totaal (%)		98	100	98	80	95	95	98	30	
Bedekking kruidlaag (%)		80	70	80	80	85	95	90	4	
Bedekking moslaag (%)		70	75	60	2	30	3	40	30	
Hoogte kruidlaag (cm)		20	25	25	30	20	15	30	5	
Aantal soorten		8	17	15	9	7	11	13	6	
Matig voedselrijke graslanden										
Agrostis capillaris	kl	4	3	4	2a	5	5	5	.	Gewoon struisgras
Festuca rubra	kl	.	.	2m	.	.	.	2m	.	Rood zwenkgras s.s.
Anthoxanthum odoratum	kl	.	1	2m	3	.	.	1	.	Gewoon reukgras
Achillea millefolium	kl	.	+	+	.	.	.	.	.	Duizendblad
Plantago lanceolata	kl	.	+	.	.	.	.	.	.	Smalle weegbree
Luzula campestris	kl	.	2b	2a	.	.	.	.	.	Gewone veldbies
Leontodon autumnalis	kl	.	+	.	.	.	.	.	.	Vertakte leeuwentand
Holcus lanatus	kl	2a	1	1	+	1	.	1	.	Gestreepte witbol
Rumex acetosa	kl	+	.	.	+	.	.	+	.	Veldzuring
Stellaria graminea	kl	.	.	.	+	1	r	1	.	Grasmuur
Carex ovalis	kl	.	.	.	r	.	.	.	.	Hazen zegge
Heischraalgrasland										
Galium saxatile	kl	+	r	.	1	.	+	.	.	Liggend walstro
Potentilla erecta	kl	+	.	r	.	+	.	.	.	Tormentil
Veronica officinalis	kl	.	+	.	.	.	.	.	.	Mannetjesereprijs
Danthonia decumbens	kl	.	.	r	.	.	.	.	.	Tandjesgras
Carex pilulifera	kl	.	.	.	.	.	1	.	.	Pilzegge
Molinetalia-soorten										
Lotus pedunculatus	kl	.	+	r	.	.	.	+	.	Moerasrolklaver
Juncus conglomeratus	kl	.	.	.	.	.	.	+	.	Biezenknoppen
Molinia caerulea	kl	.	.	r	.	.	+	.	.	Pijpenstrootje
Tandzaad-klasse										
Rorippa palustris	kl	.	.	.	.	.	.	.	+	Moeraskers
Persicaria hydropiper	kl	.	.	.	.	.	.	.	+	Waterpeper
Droge graslanden op zandgrond										
Hypochaeris radicata	kl	.	+	r	.	.	.	r	.	Gewoon biggenkruid
Leontodon saxatilis	kl	.	+	.	.	.	.	.	.	Kleine leeuwentand
Rumex acetosella	kl	.	.	.	+	+	+	+	.	Schapenzuring
Festuca filiformis	kl	.	.	.	.	.	1	.	.	Fijn schapengras
Mossen										
Rhytidiadelphus squarrosus	ml	4	4	4	+	3	+	3	.	Gewoon haakmos
Polytrichum commune	ml	.	.	+	.	.	.	.	.	Gewoon haarmos
Drepanocladus aduncus	ml	.	.	.	.	.	.	.	3	Moerassikkelmos
Hypnum jutlandicum	ml	.	.	.	.	.	2m	.	.	Heideklauwtjesmos
Overig										
Carex hirta	kl	r	.	.	.	.	.	.	.	Ruige zegge
Juncus effusus	kl	2a	+	+	.	+	+	.	.	Pitrus
Ranunculus repens	kl	.	r	.	.	.	.	+	.	Kruipende boterbloem
Trifolium repens	kl	.	r	.	.	.	.	+	.	Witte klaver
Rubus fruticosus ag.	kl	.	r	r	.	.	.	.	.	Gewone braam
Echinochloa crus-galli	kl	.	.	.	.	.	.	.	r	Hanenpoot
Poa annua	kl	.	.	.	.	.	.	.	+	Straatgras
Persicaria maculosa	kl	.	.	.	.	.	.	.	+	Perzikkruid
Deschampsia flexuosa	kl	.	.	.	.	.	+	.	.	Bochtige smeile

Lokaal vegetatietype b

Hoogveenslenk rompgemeenschappen														
		h191b	h191b	h191b	h191d	h191d	h191d	h191e	h191h	h191h	h191i	h191i	h191x	h191z
		r10RG02	r10RG02	r10RG02	r10RG04	r10RG04	r10RG04	r10RG06	r10RG09	r10RG09	r06RG06	r06RG06	r10DG01	r10RG
Lokaal vegetatietype														
rVvN1														
rVvN2														
Opnamenummer		44	72	77	31	75	76	78	27	29	28	70	32	80
Datum (jaar/maand/dag)		20190927	20190919	20190923	20190923	20190923	20190923	20190923	20190923	20190923	20190923	20190919	20190923	20190926
X-coördinaat		211500	212913	212603	214415	212660	212615	212476	213968	214422	213851	212934	214433	212624
Y-coördinaat		535028	535736	535745	532975	535779	535792	535629	532887	533017	532781	535407	533043	535395
Lengte proefvlak (m)		2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00
Breedte proefvlak (m)		2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00
Bedekking totaal (%)		100	40	100	100	65	100	98	95	40	100	80	85	100
Bedekking kruidlaag (%)		30	4	55	30	55	60	50	15	30	75	20	30	60
Bedekking moslaag (%)		100	10	95	100	15	95	95	95	15	60	80	80	100
Hoogte kruidlaag (cm)		30	25	40	40	50	30	60	10	25	20	15	40	130
Aantal soorten		3	5	2	3	3	4	5	4	6	5	6	7	3
Hoogveenslenk														
Sphagnum cuspidatum	ml	5	2a	5	5	2b	5	5	5	.	4	5	5	5
Sphagnum denticulatum	ml	.	r	.	.	.	.	.	.	2b	.	.	.	.
Sphagnum fallax	ml	.	.	.	.	.	.	2a	.	.	.	.	.	.
Eriophorum angustifolium	kl	3	3	4	.	.	4	1	.	.	+	.	.	.
Carex lasiocarpa	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	+	.	.
Overkruid-klasse														
Eleocharis multicaulis	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	2b	.	.
Kleine zeggen-vegetatie														
Agrostis canina	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	+	3	+	+	.
Hydrocotyle vulgaris	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	+	.	.	2a	.
Riet-klasse														
Phragmites australis	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	r	.	4
Lycopus europaeus	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	+	.
Overig														
Carex rostrata	kl	.	.	.	3	4	2a	2a	.	.	.	.	+	.
Molinia caerulea	kl	.	+	.	.	.	r	3	+	.	2a	+	.	r
Eleocharis palustris	kl	.	.	.	.	.	.	.	2b	3	.	.	.	.
Juncus effusus	kl	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	.
Juncus bulbosus	kl	.	.	.	.	.	.	.	+	.	.	.	.	.
Peucedanum palustre	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	r	.	.	+	.
Galium palustre	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	+	.	.	.	.
Lysimachia vulgaris	kl	.	.	.	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Myrica gale	kl	.	r	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Betula pubescens	kl	.	.	.	.	r	.	.	.	.	.	.	.	.
Waterveenmos														
Geoord veenmos														
Fraai veenmos														
Veenpluis														
Draadzegge														
Veelstengelige waterbies														
Moerasstruisgras														
Gewone watrnavel														
Riet														
Wolfspoot														
Snavelzegge														
Pijpenstrootje														
Gewone waterbies														
Pitrus														
Knolrus														
Melkeppe														
Moeraswalstro														
Grote wederik														
Wilde gael														
Zachte berk														

8. Pioniers met Knolrus, hoogveenslenk en hoogveen

Lokaal vegetatietype	p191a	p191b	h112a	h112a	h121b	h121b	h221a	h221a	h221e	h221e	
rVvN1	r06RG07	r06RG07	r10AA01A	r10AA01A	r10AB01	r10AB01	r11BA01A	r11BA01A	r11BA01A	r11BA01A	
rVvN2											
Opnamenummer	52	36	48	81	69	79	82	108	47	49	
Datum (jaar/maand/dag)	20191002	20190923	20191002	20190926	20190919	20190926	20190926	20190916	20191002	20191002	
X-coördinaat	214061	211405	214693	212879	212942	212880	212830	215134	214838	214670	
Y-coördinaat	536103	535112	536875	535670	535359	535730	535540	538201	536937	536859	
Lengte proefvlak (m)	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	
Breedte proefvlak (m)	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	
Bedekking totaal (%)	70	100	98	100	90	100	100	95	100	100	
Bedekking kruidlaag (%)	70	30	30	30	20	30	40	55	60	30	
Bedekking moslaag (%)	0	100	98	100	85	100	90	45	100	100	
Hoogte kruidlaag (cm)	10	15	30	70	40	40	70	25	30	20	
Aantal soorten	4	4	7	7	7	7	6	8	4	6	
Oeverkruid-klasse											
Juncus bulbosus	kl	3	3	.	.	.	.	.	.	.	Knolrus
Eleocharis multicaulis	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Veeltengelige waterbies
Hoogveenslenk											
Sphagnum cuspidatum	ml	.	5	5	5	5	2m	3	.	.	Waterveenmos
Rhynchospora alba	kl	.	.	2m	.	1	.	.	.	.	Witte snavelbies
Drosera rotundifolia	kl	.	+	+	.	.	.	.	.	.	Ronde zonnedauw
Eriophorum angustifolium	kl	.	+	2b	.	1	.	2a	.	2a	Veenpluis
Carex lasiocarpa	kl	.	.	.	.	2a	2b	.	.	.	Draadzegge
Hoogveen											
Sphagnum papillosum	ml	.	.	.	.	.	4	.	5	5	Wrattig veenmos
Vaccinium oxycoccos	kl	.	.	.	.	.	.	+	.	+	Kleine veenbes
Andromeda polifolia	kl	.	.	.	.	.	.	2b	.	.	Lavendelhei
Riet-klasse											
Phragmites australis	kl	.	.	2b	1	+	.	.	.	.	Riet
Vochtige heide											
Erica tetralix	kl	.	.	.	.	.	+	+	4	2b	Gewone dophei
Trichophorum cespitosum s. germanicum	kl	.	.	.	.	.	.	2a	.	.	Gewone veenbies
Molinia caerulea	kl	.	r	+	1	2a	1	3	2b	2a	Pijpenstrootje
Mossen											
Hypnum jutlandicum	ml	.	.	.	.	.	.	2m	.	.	Heideklauwtjesmos
Overig											
Pinus sylvestris	kl	.	.	r	.	.	.	.	r	.	Grove den
Betula pubescens	kl	.	.	+	.	.	+	.	.	.	Zachte berk
Carex rostrata	kl	.	.	+	.	.	.	.	.	+	Snavelzegge
Agrostis capillaris	kl	2a	.	.	.	.	.	.	.	.	Gewoon struisgras
Juncus effusus	kl	+	.	.	.	r	.	.	.	.	Pitrus
Rumex acetosella	kl	3	.	.	.	.	.	.	.	.	Schapenzuring
Myrica gale	kl	.	.	2a	.	1	.	.	.	.	Wilde gale
Rhamnus frangula	kl	.	.	.	r	.	.	.	.	.	Sporkehout
Calluna vulgaris	kl	.	.	.	.	.	r	.	.	.	Struikhei

10. Vochtige heide rompgemeenschappen

Lokaal vegetatietype	h292a	h292a	h292c	h292d	h292d	h292d	h292h	h292h	h292j	h292v	h292v	h292v	h292v
rVvN1	r11RG03	r11RG03	r20RG01	r20RG01	r20RG01	r20RG01	r20RG01	r20RG01	r20RG01	r11RG03	r11RG03	r11RG03	r11RG03
rVvN2													
Opnamenummer	40	71	109	88	90	98	86	99	64	46	74	107	110
Datum (jaar/maand/dag)	20190926	20190919	20190916	20190730	20190730	20190813	20190718	20190814	20190807	20191002	20190919	20190916	20190917
X-coördinaat	211854	212929	215379	211541	211764	211768	214471	211525	211844	215034	212967	215173	214151
Y-coördinaat	535914	535572	537262	534455	534506	534670	536014	533864	535728	536754	535510	538190	537466
Lengte proefvlak (m)	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00
Breedte proefvlak (m)	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00
Bedekking totaal (%)	95	65	98	90	95	95	95	95	75	95	70	95	95
Bedekking kruidlaag (%)	95	65	90	90	95	90	95	95	75	90	65	55	85
Bedekking moslaag (%)	0	0	40	3	15	5	0	0	5	20	10	45	15
Hoogte kruidlaag (cm)	25	40	50	30	40	40	60	40	25	70	50	20	60
Aantal soorten	1	3	5	5	5	10	8	8	15	4	4	5	5
Vochtige heide													
Molinia caerulea	kl	5	4	5	5	5	5	5	4	5	4	3	5
Erica tetralix	kl	.	.	.	.	.	.	+	.	+	.	.	2a
Drage heide													
Hypnum jutlandicum	ml	.	.	3	+	2b	2a	.	.	.	.	.	1
Calluna vulgaris	kl	.	.	.	.	+	+	.	.	.	.	.	.
Deschampsia flexuosa	kl	.	.	r	2a	2a	2a	+	.	1	.	.	.
Hesdraalgrasland													
Carex pilulifera	kl	.	.	.	.	.	.	+	r	.	.	.	.
Potentilla erecta	kl	.	.	.	.	.	.	+	+	.	.	.	.
Galium saxatile	kl	.	.	.	.	.	+	2b	.	.	.	.	.
Moliniëta-soorten													
Succisa pratensis	kl	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.
Luzula multiflora	kl	.	.	.	.	.	.	+	.	.	.	.	.
Haogveenslenk													
Sphagnum cuspidatum	ml	.	.	.	.	.	.	.	.	2b	2m	3	2b
Sphagnum denticulatum	ml	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2a	.	.
Carex lasiocarpa	kl	.	+	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.
Eriophorum angustifolium	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2b	.
Kleine zeggenmoerassen													
Carex rostrata	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	+	.	.	.
Carex nigra	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.
Mossen													
Pseudoscleropodium purum	ml	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.
Rhytidiadelphus squarrosus	ml	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.
Overig													
Agrostis capillaris	kl	.	.	.	.	.	+	.	.	1	.	.	.
Agrostis vinealis	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.
Carex ovalis	kl	.	.	.	.	.	.	+	.	.	.	.	.
Eleocharis multicaulis	kl	.	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Festuca filiformis	kl	.	.	.	.	.	+	r	.	1	.	.	.
Hieracium umbellatum	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	r	.	.	.
Juncus effusus	kl	.	.	.	.	.	.	+	.	.	.	+	.
Luzula campestris	kl	.	.	.	.	.	+	.	.	.	.	.	.
Plantago lanceolata	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	+	.	.	.
Prunus serotina	kl	.	.	.	.	r	.	.	.	.	.	.	.
Quercus robur	kl	.	.	r	.	.	.	.	.	r	.	.	.
Rhamnus frangula	kl	.	.	r	+	.	.	+	+	r	.	.	+
Rhamnus frangula	s1	.	.	+	r	.	.	.	.	.	.	.	.
Rubus fruticosus ag.	kl	.	.	.	r	.	.	.	r	.	.	.	.
Rumex acetosella	kl	.	.	.	.	.	+	+	.	.	.	.	.
Sorbus aucuparia	kl	.	.	.	.	.	.	.	.	r	.	.	.

Pijpenstrootje

Gewone dophei

Heideklauwtjesmos

Struikhei

Bochtige smele

Pilzegge

Tormentil

Liggend walstro

Blauwe knoop

Veelbloemige veldbies s.l.

Waterveenmos

Geoord veenmos

Draadzegge

Veenpluis

Snavelzegge

Zwarte zegge

Groot laddermos

Gewoon haakmos

Gewoon struisgras

Zandstruisgras

Hazenzegge

Veelstengelige waterbies

Fijn schapengras

Schermhavikskruid

Pitrus

Gewone veldbies

Smalle weegbree

Amerikaanse vogelkers

Zomereik

Sporkehout

Sporkehout

Gewone braam

Schapenzuring

Wilde lijsterbes

11. Bos en struweel

Lokaal vegetatietype

rVvN1

rVvN2

Opnamenummer

Datum (jaar/maand/dag)

X-coördinaat

Y-coördinaat

Lengte proefvlak (m)

Breedte proefvlak (m)

Bedekking totaal (%)

Bedekking boomlaag (%)

Bedekking struiklaag (%)

Bedekking kruidlaag (%)

Bedekking moslaag (%)

Hoogte boomlaag (m)

Hoogte struiklaag (m)

Gem. hoogte kruidl (cm)

Aantal soorten

b411d	b413a	b413a	b413e	b413g	b413j	s291a	s412a
r45RG08	r45AA04C	r45AA04C	r45AA03A	r45AA04E	r45DG03	r39RG03	r37AB01
104	102	103	111	106	105	73	12
20190912	20190912	20190912	20190917	20190912	20190912	20190919	20190805
215011	213456	214989	214173	214316	215113	212997	211994
535802	532606	535334	535417	535372	535835	535429	534271
10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	20.00	3.00	5.00
10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	5.00	3.00	5.00
85	80	75	90	85	80	65	90
60	60	50	60	60	35	0	0
0	30	55	30	50	50	50	70
25	30	10	50	35	5	30	20
50	0	0	5	1	1	10	0
20	22	20	12	16	16	0	0
0.0	6.0	5.0	6.0	5.0	5.0	0.8	0.0
40	30	30	25	30	40	30	25
10	12	7	9	14	5	4	7

Klasse der Eiken-Beukenbossen op voedselarme grond

Betula pendula	b1	2b	.	.	.	.	.	Ruwe berk
Betula pendula	s1	.	.	.	+	.	.	Ruwe berk
Betula pendula	kl	.	r	.	.	.	.	Ruwe berk
Quercus robur	b1	2b	3	4	4	3	.	Zomereik
Quercus robur	kl	+	.	.	.	.	.	Zomereik
Sorbus aucuparia	s1	3	2a	.	.	.	.	Wilde lijsterbes
Sorbus aucuparia	kl	+	.	.	r	.	.	Wilde lijsterbes

Beuken-Eikenbos

Fagus sylvatica	b1	2b	.	.	.	.	.	Beuk
Fagus sylvatica	s1	+	.	.	.	.	.	Beuk
Fagus sylvatica	kl	r	.	.	.	.	.	Beuk
Hedera helix	b1	+	.	.	.	.	.	Klimop
Hedera helix	kl	2a	.	.	.	.	.	Klimop
Ilex aquifolium	s1	.	3	.	.	.	.	Hulst
Ilex aquifolium	kl	+	+	.	r	.	.	Hulst
Polygonatum multiflorum	kl	.	.	.	+	+	.	Gewone salomonszegel
Stellaria holostea	kl	.	.	1	.	.	.	Grote muur

Gagelstruweel

Myrica gale	s1	.	.	.	.	4	.	Wilde gagel
-------------	----	---	---	---	---	---	---	-------------

Bremstruweel

Cytisus scoparius	s1	.	.	.	.	.	4	Brem
-------------------	----	---	---	---	---	---	---	------

Overige bomen en struiken

Prunus serotina	b1	2b	.	.	.	.	.	Amerikaanse vogelkers
Prunus serotina	s1	.	r	+	3	3	3	Amerikaanse vogelkers
Prunus serotina	kl	2a	+	r	+	.	2a	Amerikaanse vogelkers
Pinus sylvestris	b1	2b	.	.	.	.	.	Grove den
Pinus sylvestris	s1	.	.	.	r	.	.	Grove den
Corylus avellana	s1	.	.	.	r	.	.	Hazelaar
Rhamnus frangula	s1	.	+	.	+	r	.	Sporkehout
Rubus fruticosus ag.	kl	.	2b	.	+	.	2a	Gewone braam

Mossen

Brachythecium rutabulum	ml	2b	.	.	2m	.	.	Gewoon dikkopmos
Pseudoscleropodium purum	ml	2b	.	.	2a	.	.	Groot laddermos
Hypnum cupressiforme s.l. species	ml	.	.	.	+	.	+	Gewoon klauwtjesmos (G)
Sphagnum cuspidatum	ml	.	.	.	.	.	2a	WATERveenmos
Polytrichum formosum	ml	.	.	.	.	+	+	Fraai haarmos

Overig

Molinia caerulea	kl	2b	r	.	.	.	3	Pijpenstrootje
Deschampsia flexuosa	kl	1	.	2m	3	+	.	Bochtige smele
Holcus mollis	kl	.	.	.	.	3	.	Gladde witbol
Dryopteris dilatata	kl	+	+	2a	.	r	.	Brede stekelvaren
Galium saxatile	kl	.	.	.	.	.	.	Liggend walstro
Agrostis capillaris	kl	.	.	.	.	.	2a	Gewoon struisgras
Anthoxanthum odoratum	kl	.	.	.	.	.	+	Gewoon reukgras
Erica tetralix	kl	.	.	.	.	.	1	Gewone dophei
Holcus lanatus	kl	.	.	.	.	.	2a	Gestreepte witbol
Juncus effusus	kl	.	.	.	.	.	+	Pitrus
Lonicera periclymenum	s1	.	+	.	.	.	.	Wilde kamperfoelie
Lonicera periclymenum	kl	r	.	.	+	.	.	Wilde kamperfoelie

B 4 | Bijlage: Toevoegingen

<u>Toevoegingen zonder bedekking of aantal</u>	
q1	plagplek (belangrijk bij pioniervegetaties met snavelbiezen H214 en H111h)
q2	patroon van bulten en slenken (allebei aanwezig op 100m ² ; hoogveentjes, snavelbiesvegetaties)
q3	combinatie van verlanding en open water in vegetatievlak in vennen
<u>Toevoegingen met bedekking</u>	
Noteer toevoeging met daarachter bedekkingsklasse a t/m e	
<u>Bedekkingsklassen</u>	
a	1-10%
b	10-25%
c	25-35%
d	35-50%
e	>50%
<u>Pijpenstrootje/Bochtige sme</u>	
g1	Pijpenstrootje
g2	Bochtige sme
g3	overige grassen
<u>structuur van de heide</u>	
s1	Hoog (knie hoog)/ oude heide gesloten (vitaal)
s2	Hoog/ oude heide open (aftakelend/afstervend)
s3	Intermediair/ laag kort (< knie hoog)
<u>overig in open vegetaties</u>	
r1	opslag (1,5-5 m hoog)
r2	solitaire bomen en kleine bosjes (> 5m; < 10 ex.)
r3	Dwergstruiken in heide, hoogveentjes en heischraal grasland
r4	Schijngrassen in snavelbiesvegetaties en zure vennen
<u>open grond</u>	
o1	Open zand, los en dus verstuijbaar
o2	Open grond, niet verstuijbaar
<u>verruigers</u>	
j1	Pitrus
r1	braam
x1	Grote brandnetel
x2	Akkerdistel
<u>(korst-)mossen</u>	
m1	korstmossen in droge heide, kraaiheide, schrale graslanden (G3, G6)
m3	mossen in droge heide, kraaiheide, schrale graslanden (G3, G6)
m5	Veenmosbedekking
<u>Alleen in bossen</u>	
<u>Toevoegingen met bedekkingsklassen</u>	
k1	grassen (Gestreepte witbol, Gewoon struisgras, Ruw beemdgras)
k2	Stekelvarens
k3	uitheemse boomsoorten (zie lijst inheemse soorten)
k4	Beuk
k5	Amerikaanse vogelkers
k6	dood hout op bodem
<u>Overige bos toevoegingen</u>	
<u>Aantal per vlak schatten</u>	
Noteer toevoeging met daarachter aantal per vlak	
d1	dikke dode bomen (30cm op borsthoogte) bijv d1=10
d2	dikke levende bomen (50cm op borsthoogte) bij d2=4
<u>Noteren indien van toepassing</u>	
b1	gemengd bos: > 20% andere soort naast hoofdboomsoort
b2	> 75% exoten (zie lijst inheemse soorten)
b3	oude hakhoutstoven
b4	tweede boomlaag of struiklaag (min 6 m) > 25 %

Colofon

Uitgevoerd door

Buro Bakker adviesburo voor ecologie

Stationsstraat 29c
Postbus 10034 | 9400 CA Assen
T 0592 - 313389 | info@burobakker.nl
www.burobakker.nl

Projectleiding

Andre Kloosterman

Rapportage

Petra Daniels, Peter Wijkkel

Veldwerk

Jelle Aitink, Petra Daniels, Peter Wijkkel

Tekenwerk en GIS

Petra Daniels, Peter Wijkkel

Kwaliteitscontrole

Jelle Aitink

© Buro Bakker adviesburo voor ecologie
Gebruik en overname van gegevens alleen
toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren

Buro Bakker (2020); Vegetatiekartering Holtingerveld
2019 Rapport P19066, Assen.

Foto's: Peter Wijkkel